Poštnina plačana v gotovini

Leto XXI., št. 2 — Ljubljana, sobota 3. januarja 1942-XX — Cena cent. 70

Upravništvo: Ljubljana, Puccinijeva ulica 5 — Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Inseratni oddelek: Ljubljana, Puccinijeva ulica 5 — Telefon 31-25, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta št. 42
Računi pri pošt. ček. zavodu: Ljubljana št. 17.749

IZKLJUČNO ZASTOPSTVO za oglase iz Kr. Italije in inozemstva ima Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka
Naročnina znaša mesečno L. 12.— za inozemstvo pa L. 22.80

Uredništvo: Ljubljana, Puccinijeva ulica štev. 5, telefon 31-22, 31-23, 31-24

Rokopisi se ne vračajo

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano

Ojačeno delovanje letalskih sil

Uspeh pri Agedabiji — Štiri sovražna letala sestreljena — Bombe na Malto

Glavni stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 2. januarja naslednje 579. vojno poročilo:

Nobenega omembe vrednega dogodka na bojišču pri Agedabiji.

Oddelki letalstva so z uspehom napadli sovražne sile, ki so se po porazih prejšnjih dni pomikale proti severovzhodu.

Okrog Bardije se srdite borbe nadaljujejo. Sovražna pomorska eskadra je ponovno obstreljevala trdnjavo. Topniško streljanje na področju pri Solumu in Halfaji.

Neki naš lovec, ki se je na alarm dvignil nad Tripolis, je sestrelil dve letali tipa Beaufighter, dve drugi sovražni letali, ki ju je zadelo protiletalsko topništvo, sta strmoglavili na tla vzhodno od Agedabije.

Ugotovljena je bila škoda na nekaterih poslopjih v Misurati in Melahi v Tripolitaniji, povzročena pri sovražnih napadih. Med prebivalstvom sta bili dve smrtni žrtvi.

Oddelki nemških letal so podnevi in ponoči bombardirali otok Malto. Opaziti je bilo požare in eksplozije.

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih sil je objavil 1. januarja naslednje vojno poročilo št. 578.:

Uspešne akcije v preteklih dneh južno od Agedabije po italijanskih in nemških mehaniziranih divizijah so se nadalje ugodno razvijale. V sledečih spopadih je bilo uničenih 48 tankov in zajetih veliko število oklopnih avtomobilov.

Po silni topniški pripravi je sovražnik napadel s podporo oklopnih vozil in letalskih oddelkov našo fronto pri Sollumu in Bardiji ter je bil odbit. Borbe se nadaljujejo.

V akciji proti Bardiji sta sodelovali dve pomorski edinici, ki sta se zaradi dobrega streljanja baterij iz trdnjave hitro umaknili. Na krovu nekega rušilca je nastal viden požar.

Letalski oddelki osi so živahno bombardirali kolone v pokretu in važna središča v sovražnikovem zaledju ter so uničili številna motorna vozila. Nadaljevalo se je močno bombardiranje vojnih naprav na otoku Malti.

Pri napadu angleških letal na Atene in na druge kraje v Grčiji ni bilo žrtev. Škoda pa je neznatna.

Podvig izvidnika nad Agedabijo

Rim, 2. jan. s. Nova epizoda borbenega duha italijanskih letalcev se je pripetila pred dvema dnevoma v Cirenaiki, kjer so podali že toliko dokazov svoje hrabrosti. Neko izvidniško letalo je bilo napadeno, ko je opravljalo svojo nalogo nad področjem južno od Agedabije. Napadlo ga je 11 sovražnih lovcev tipa Hurricane. Nagel umik bi bil letalu omogočil, da se zavaruje za italijansko bojno črto, kjer bi protiletalsko topništvo lahko oviralo akcijo sovražnih letal. Toda posadka izvidniškega letala je raje sprejela bitko. Trije sovražni lovci so strmoglavili v plamenih na tla, kakor so to mogli ugotoviti bersaljeri, ki so prisostvovali neenakemu in vendar zmagovitemu dvoboju. Nato je streljanje strojnic na našem letalu nekoliko ponehalo. Eden izmed neštetih sovražnih strelov je smrtno zadel opazovalnega oficirja in strokovnjake, ki so tako odlično uravnavali orožje letal. Iz desnega motorja so se med tem pokazali prvi plameni požara, ki se je naglo razširil. Šele tedaj sta se oba pilota odločila, da se umakneta proti italijanskim postojankam. Toda tudi eden izmed njiju je bil hudo ranjen. Medtem ko se je požar širil, je prvi pilot, čeprav močno ožgan, pahnil iz letala svojega ranjenega tovariša in se je še sam pognal v prazno in se rešil s padalom. Tudi ranjeni tovariš je s padalom srečno pristal.

Odbiti sovjetski napadi

Letalski napadi na sovražno zaledje — Razdejanje v Feodoziji — Angleške letalske izgube

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 2. jan. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo danes naslednje vojno poročilo:

Na vzhodu je sovražnik na mnogih krajih nadaljeval svoje napade. Posamezni prodori so bili zapahnjeni, na drugih mestih je bil sovražnik s protisunki zavrnjen.

Letalske sile so podpirale obrambno borbo vojske in so z neprestanimi napadi rušile zveze sovražnika z zaledjem.

Močne skupine bojnih in lovskih letal so tudi včeraj napadale sovražne sile, ki so se izkrcale pri Feodoziji na Krimu, kakor tudi naprave v tem pristanišču. Neka srednjevelika tovorna ladja in neka manjša vojna ladja sta bili potopljeni, trije večji tovorni parniki so pričeli goreti, štiri prevozne ladje pa so bile hudo poškodovane.

V severni Afriki na kopnem ni bilo nikakih večjih bojev. Angleže, ki so bili pri Agedabiji vrženi nazaj, so močne skupine nemških bojnih letal napadle in so jim prizadejale občutne izgube.

V valovih in z uspehom so se nadaljevali letalski napadi na letališče na otoku Malti.

V času od 24. do 31. decembra so britanske letalske sile izgubile 58 letal, od teh 33 nad Sredozemskim morjem in v severni Afriki. V istem času je bilo izgubljenih 18 nemških letal v borbi proti Veliki Britaniji.

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 1. jan. s. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo danes naslednje vojno poročilo:

Močne skupine letalstva so napadle sovjetske sile, ki so se izkrcale v Feodisiji in njih oskrbovalne čete preko Črnega morja. Sovražnik je utrpel znatne izgube na ljudeh in materijalu.

V osrednjem odseku vzhodne fronte so bile tudi včeraj hude borbe. Letalstvo je nadaljevalo svoje sistematično delo oviranja ofenzivnih pokretov sovražnika. Več krajev je bilo zažganih, porušene so bile železniške proge ter uničen vozovni materijal. Pri Ilmenskem jezeru so nemški bombniki uničili veliko število sovjetskih letal na tleh.

V Afriki so borbe italijansko-nemških sil v odseku Agedabije tudi v zadnjih dneh ugodno potekale. Uničenih je bilo 48 tankov in številni oklopni avtomobili. V letalskih spopadih so bili sestreljeni trije angleški lovci.

Letalstvo je podnevi in ponoči napadalo sovražna letališča na otoku Malti.

Učinkovita obramba

Berlin, 2. jan. s. DNB obvešča, da je na severnem odseku vzhodnega bojišča skupina nemških topov z intenzivnim ognjem razpršila neko sovjetsko motorizirano kolono, ki je s podporo tankov v zaporednih valovih napadala nemško bojno črto. Ko se je skupina topov premaknila preko neke reke, je zavrnila nov sovražni napad. Sovjeti, ki so se na nekaterih mestih približali do 50 m nemški bojni črti, so bili prisiljeni, umakniti se in pustiti na bojišču mnogo tankov. Navzlic polarni temperaturi in silovitim snežnim viharjem so se nemške in zavezniške čete tudi na zadnji dan leta trdovratno borile proti vedno novim ruskim napadom. Sovjeti, ki so se približali nemškim črtam, so bili povsod sprejeti z živahnimi obrambnim ognjem, ki jih je prisilil, da so se umikali z velikimi izgubami.

V takih akcijah se je zlasti odlikovala neka divizija na srednjem odseku bojišča. Samo na obrambnem področju enega izmed bataljonov te divizije je padlo na sovjetski strani 800 ljudi. Tudi na nekem drugem mestu tega odseka je sovražnik večkrat napadel. A tudi tam so bili vsi ruski napadi zavrnjeni. Na srednjem odseku vzhodnega bojišča so nemške in italijanske čete izkoristile silovit snežni vihar in napadle neko višino, ki jo je sovražnik odločno branil. Navzlic ledu, ki je oviral njihovo prodiranje, so napadalci zavzeli sovražno postojanko.

S finskega bojišča

Helsinki, 2. jan. s. Finske čete so se izkrcale na otoku Somersu, ki pripada otočju Virolahti. Sovjeti so se z otoka naglo umaknili. V vzhodni Kareliji so Sovjeti napadli neki otok na Oneškem jezeru, a so bili z njega po hudih borbah pregnani. Dalje proti severu se je razvnel hud dvoboj topništva. Na jugu pa sta bila odbita dva sovražna napada. Tudi ob Sviru je bilo sovražniku onemogočeno, da bi prekoračil reko. Finska letala so znova bombardirala murmansko progo in jo na več krajih razdejala.

General Ago pri Duceju

Rim, 2. jan. s. Predvčerajšnjim je Duce v prisotnosti načelnika glavnega štaba sprejel armijskega generala Petra Aga, predsednik osrednjega odbora za orožje in strelivo. Poročal mu je o glavnih tehničnih problemih, ki jih odbor sedaj proučuje, in o nekaterih važnih tehničnih novostih, ki so bile doslej realizirane. Duce je izrazil svojo zahvalo za poročilo, ki mu ga je podal general, in svoje zadovoljstvo spričo doseženih rezultatov.

Izgube danske mornarice

Kodanj, 2. jan. s. Službeno je bilo objavljeno, da je danska trgovinska mornarica v vojni doslej izgubila 78 ladij s skupno 193 tisoč tonami. To znaša skoraj 20 odstotkov vse danske trgovinske mornarice. Utonilo je 575 mornarjev. Ti podatki pa se ne nanašajo na ribiško brodovje. Mnogo danskih ladij je bilo tudi zadržanih v vojskujočih se državah.

Požar uničil dve ladji

Stockholm, 2. jan. d. Švedsko zunanje ministrstvo objavlja, da je na Švedskem parniku »Shantung«, pripadajočem švedski paroplovni družbi za promet z Daljnim vzhodom, izbruhnil požar, ki je parnik uničil. Pet oseb je izgubilo pri tem življenje.

Stockholm, 2. jan. d. Iz New Yorka javljajo, da je na brazilski 5000tonski motorni ladji »Poconi« iz neznanega vzroka izbruhnil požar, ki je navzlic vsemu prizadevanju gasilcev, da bi ladjo rešili, parnik popolnoma uničil.

Obnovite naročnino!

Japonci pred vrati Manile

Japonci na dveh straneh le še nekaj milj pred glavnim mestom Filipinov — Angleži so se umaknili s svojega dela Bornea

Tokio, 2. jan. (Domei). Na podlagi zanesljivih podatkov, ki so do petka opoldne dospeli v Tokio, se japonska ofenziva proti prestolnici Filipinov Manili nadaljuje z veliko naglico in je bilo prodiranje japonskih čet posebno pospešeno s severne strani, kjer so sprednji japonski oddelki prodrli že na razdaljo manj kakor 10 milj do Manile. Padec Manile se pričakuje vsak trenutek.

Šanghaj, 2. jan. s. Poročila iz Filipinov poudarjajo, da je mesto Manila sedaj že na več točkah v dosegu japonskega topništva.

Tokio, 2. jan. d. S pristojnega vira na Luzonu se je izvedelo, da so do davi japonski oddelki, ki so se izkrcali v Batangi, v naglih pohodih prodrli tudi proti severu do točke, ki je komaj 15 km daleč od Manile. Prodiranje prednjih japonskih oddelkov se nadaljuje z veliko naglico in po opoldanskih vesteh so bili ti oddelki že tik pred manilskimi predmestji. S sovražne strani priznavajo, da je Manila obkoljena od japonskih čet, ter označujejo položaj mesta za skrajno resen.

Šanghaj, 2. jan. s. Od srede popoldne Washington nima več poročil od poveljnika ameriških čet na Filipinih Mac Arthurja. Poslednja brzojavka se je nanašala na prevoz ranjencev, ni pa vsebovala nikakih podrobnosti o položaju pri Manili in o oddaljenosti japonskih čet od mesta. Tudi poslednje uradno poročilo ameriškega vojnega ministrstva o položaju na Filipinih nič ne omenja o položaju Manile.

Filipinska vlada na begu

Rio de Janeiro, 2. jan. s. Doznava se iz Washingtona, da je filipinska vlada odpotovala v Port Darwin v Avstraliji.

Poslednji napori za obrambo Filipinov

Šanghaj, 2. jan. d. Do davi v Šanghaj ni dospelo mnogo točnih in podrobnejših vesti o vojaškem položaju na otoku Luzonu. Skoraj gotovo pa je, da je bila Manila od japonskih čet, ki neprestano napadajo, doslej že skoro docela obkoljena. Na podlagi poslednjih informacij je ostala Manili prosta edino le še zveza z ameriškim oporiščem Cavite, ki leži južnovzhodno od Manile. Le še s te točke bi se Manila lahko nadejala kake pomoči. Videti pa je, kakor da postaja položaj Manile zmerom obupnejši.

Čim bo postala zaman vsaka nadaljnja obramba mesta, računajo v krogih vojaških opazovalcev, da se bodo preostale ameriške obrambne čete umaknile v trdnjavo, ki leži na skalnatem otoku Corregidoru ob vhodu v Manilski zaliv. Na tem otoku je tudi že filipinska vlada, čeprav to nekatere vesti še zmerom zanikujejo.

Po informacijah, ki so dospele semkaj iz ameriških krogov na Filipinih, pa naj bi imelo ameriško vojno poveljništvo v načrtu, da se čete generala Douglasa Macarthurja po zlomu obrambe Manile umaknejo v gorovje, ki se razprostira na vzhodnem delu otoku Luzona. Tam naj bi preostale ameriške čete pričele proti Japoncem nekakšno četniško vojno, v kateri so Filipinci po ameriškem mnenju veliki mojstri. Glede na velike težave, na katere bi naletela oskrba teh ameriških čet s hrano in drugimi potrebščinami, pa v krogih vojaških opazovalcev smatrajo ta načrt za malo verjeten.

Filipinska oblastva so v četrtek pozvala pod orožje še vse preostale moške na tistem delu otočja, ki je še pod kontrolo severnoameriških čet. Od dečkov do starcev je bilo poklicano v vojaško službo vse, kar še more nositi kakršnokoli orožje. Ne glede na to, ali je kdo Američan ali filipinski domačin, je bilo vse moško prebivalstvo v naglici oboroženo ter bo uvrščeno v skupine brambovskih oddelkov, ki so bili v zadnjih bojih že hudo decimirani.

Oporišče Kavite ogroženo

Tokio, 2. jan. (Domei). Preko Šanghaja poroča dopisnik lista Jomijuri, da so japonske čete, ki prodirajo na otoku Luzonu v severni smeri proti Manili dosegle že popolno kontrolo nad železniškimi progami iz Manile. Vse zveze Manile z zaledjem so prekinjene. Razen Manile pa japonske čete zdaj ogrožajo tudi še poslednje glavno ameriško pomorsko oporišče na Filipinskem otočju Kavite.

Od Batangasa proti jugu

Tokio, 2. jan. s. List »Jomiuri Šimbun« objavlja vest iz Šanghaja, da se je neki japonski koloni posrečilo izkrcanje pri Batangasu in da prodira sedaj proti jugu. Japonski oddelki že docela kontrolirajo železniško progo iz Manile.

Ameriški poveljnik ranjen

Tokio, 2. jan. (Domei). Izvedelo se je, da je bil ob napadu japonskih bombnikov na Manilo od bombnega drobca zadet tudi poveljnik ameriških čet general Mac Arthur, in sicer v desno rame. Ameriški poveljnik je zdaj baje na otoku Corregidoru.

Ameriški ranjenci bodo prepeljani v Avstralijo

Stockholm, 2. jan. s. Ameriško vojno ministrstvo je objavilo, da bodo vsi ranjeni ameriški vojaki prepeljani z bolniškimi ladjami s Filipinov v Avstralijo.

Brzojavni promet prekinjen

Šanghaj, 2. jan. s. Izvedelo se je, da so vse severnoameriške brzojavne družbe na Filipinih popolnoma prekinile svojo službo.

Vojaški in gospodarski pomen Manile

Tokio, 2. jan. (Domej). V japonskih vojaških krogih smatrajo padec Manile, ki ga je treba pričakovati v najkrajšem času, kot dogodek izredne vojaške in tudi gospodarske važnosti. Pomen padca Manile precizirajo v japonskih vojaških krogih v naslednjih točkah:

1. Glede na to, da so sama ameriška mornariška in vojaška oblastva ob raznih prilikah ugotovila, da predstavljajo v Manili osredotočene ameriške obrambne naprave centralno točko celokupnega obrambnega sistema Filipinskega otočja, mora torej padec Manile povzročiti tudi skorajšnje razsulo vsega filipinskega obrambnega sistema.

2. Izredna naglica, s katero so japonske čete zlomile obrambni sistem Manile, mora postati tudi za Američane dovolj očitni znak, da ameriške in filipinske čete tudi na drugih točkah dolgo ne bodo mogle več zadržati japonskih sil.

3. Manila pomeni važno gospodarsko središče, kar znači, da bo zasedba mesta omogočila Japoncem izkoristiti vse prednosti za svoje gospodarstvo in vojaško okrepitev.

4. Strategični položaj Manile ter velike možnosti, ki jih nudi v vojaških operacijah Manilski zaliv, v katerem so se izvršile zelo pomembne japonske bombniške akcije, pomeni močan prispevek k bodočemu razvoju japonskih vojaških operacij. Ni izključeno, da utegne Manila pomeniti azijski Dunkerque, odkar je bilo vse v Manili blokirano brodovje skupaj z vsemi prevoznimi pripomočki ponovno bombardirano od japonskega letalstva.

Prodor čez Perak

Tokio, 2. jan. d. Z nekega japonskega oporišča na Malajskem polotoku javljajo, da so japonski oddelki prebili posebne britanske obrambne črte v pokrajini Perak. Sprednje japonske edinice so že prestopile meje pokrajine Perak ter prodrle na področje države Selangor.

Odstavljen angleški general

Tokio, 2. jan. s. Na Malajskem polotoku je naglo japonsko prodiranje povzročilo veliko zmešnjavo v vrstah nasprotnika. Zaradi tega je bil poveljnik 11. angleške divizije general Lyon odstavljen. Divizija je prejela iz Londona nalogo, da mora za vsako ceno vztrajati na strateško važni reki Peraku. V resnici pa se je po hudem japonskem napadu umaknila proti jugu. Japonske čete so prodrle že precej daleč na jug od Ipoha in so tam obkolile avstralske čete, ki so bile šele pred kratkim poslane Angležem na pomoč. Avstralske sile so bile uničene.

Uspešen napad na sovražni konvoj v malajski ožini

Tokio, 2. jan. d. Armadni oddelek cesarskega japonskega generalnega štaba javlja, da so včeraj japonski bombniki v morski ožini Malaki iznenadili neki sovražni konvoj. Japonski bombniki so pričeli takoj bombardirati sovražne ladje. Neka 2000tonska ladja je bila zažgana, neka 3000tonska je bila hudo poškodovana. Nato so japonska letala še torpedirala neki sovražni borbeni čoln in 3 druge hudo poškodovala.

Saravak v oblasti Japoncev

Saigon, 2. jan. (Domei). Po zadnjih vesteh z bojišča na otoku Borneo se tudi tamkaj japonska ofenziva razvija popolnoma povoljno in japonske čete naglo prodirajo proti določenim ciljem. Britanske čete so se docela umaknile iz pokrajine Saravak na severnem delu otoka Borneo ter se umaknile preko meje na nizozemski del otoka. Umik proti jugu se nadaljuje. Z izkrcanjem japonskih čet in z izvojevanjem kontrole nad Saravakom je padlo v japonske roke eno izmed najbogatejših petrolejskih področij na svetu. Oskrba Japonske s petrolejem je s tem v veliki meri zajamčena.

Napad na otok Kauaj

Lizbona, 2. jan. d. Iz Washingtona javljajo, da je davi ob 1.45 neka ladja, katere narodnosti ni bilo mogoče ugotoviti, streljala s topovi na mesto Nawilwili na otoku Kauaj. Z ladje je bilo oddano kakih 15 topovskih strelov, ki pa po tej ameriški vesti niso povzročili škode ne človeških žrtev. Poročilo pravi dalje, da so na otoku Kauaj pričakovali izkrcanje japonskih čet, da pa do tega ni prišlo, marveč je ladja, ki je obstreljevala omenjeno mesto, ob zori spet izginila.

Kitajski umik

Tokio, 2. jan. (Domei.) Iz Hankeova javljajo, da se v neznanjšanem obsegu nadaljujejo japonske vojaške operacije južno od reke Tiencang, kjer japonske kolone zasledujejo pet umikajočih se čungkinških divizij. Pri tem zasledovanju so 31., 32., 34., in 36. čungkinška divizija izgubile mnogo ljudi.

Tokio, 2. jan. (Domej). Iz Hangčoua javljajo, da so japonske čete, ki so bile zapletene v borbe s čungkinškimi oddelki v osrčju kitajske province Čekiang, pognale kitajske čete v beg ter jih zdaj zasledujejo južno od reke Tsientang. Skupina japonskih letal je včeraj pri Čanglokaju v severnem delu province Hunan uničila celo kitajsko divizijo.

Wavell in King

Šanghaj, 2. jan. d. Na podlagi informacij iz Camberre sklepajo, da tudi nekatera namigavanja iz zadnje izjave avstralskega ministrskega predsednika Curtina potrjujejo govorice, po katerih naj bi bil britanski general Wavell imenovan za vrhovnega poveljnika vseh zavezniških kopnih in letalskih sil na Daljnem vzhodu. Po teh govoricah naj bi bilo na drugi strani vodstvo vseh zavezniških pomorskih operacij poverjeno ameriškemu admiralu Kingu.

Angleške in ameriške izgube

Tokio, 2. jan. (Domei). Japonska vojaška oblastva so danes objavila, da so bili izveleni načrti, da se bodo v bodoče preko japonskih radijskih postaj oddajali podatki o angleških in ameriških vojakih in mornarjih, ki so bili ubiti ali ujeti v borbah z japonskimi oboroženimi silami. Ob tej priliki so bili objavljeni tudi prvi popolni statistični podatki o angleških in ameriških izgubah v vojni na Pacifiku. Iz teh podatkov sledi, da je bilo doslej v borbah angleških odnosno ameriških čet proti japonskim oboroženim silam ubitih v celoti nad 3000 Angležev in Američanov, dočim je bilo približno 9000 angleških in ameriških vojakov ujetih.

Zatemnitev ob Panamskem prekopu

Buenos Aires, 2. jan. d. Preko radijske postaje Balboa je v četrtek semkaj dospela vest, da je poveljnik ameriške obrambe v pasu Panamskega prekopa odredil za vse na tem področju ležeče kraje popolno zatemnitev. Odredba ugotavlja, da je zatemnitev potrebna zaradi tega, ker je nevarnost, da japonske pomorske sile napadejo Panamski prekop.

„Normandie" — ameriška pomožna vojna ladja

Rio de Janeiro, 2. jan. s. Ameriško mornariško ministrstvo je objavilo, da bodo veliko 43.000 tonsko francosko ladjo »Normandie« preuredili v pomožno vojno ladjo in vključili v ameriško brodovje.

Praznik v spomin na začetek vojne

Tokio, 2. jan. (Domei.) Danes je imela japonska vlada svojo prvo sejo v letošnjem letu. Na njej je bil formalno sprejet sklep, da se bo v bodoče osmi dan v vsakem mesecu smatral za spominski dan na cesarski dekret, s katerim je bila 8. decembra 1941 napovedana vojna Angliji in Zedinjenim državam. Ta spominski dan bo nadomestil tako zvani »dan narodne službe«, ki je bil doslej vsak prvi dan v mesecu z namenom, da vzpodbudi japonski narodni duh k dokončanju vojne za veliko vzhodno Azijo, ter hkrati za kultivacijo bolj zdravega in srečnega japonskega narodnega življenja pod vodstvom vlade in s podporo »Društva narodne službe«.

Film o napadu na Pearl Harbour

Tokio, 2. jan. (Domei). Na Novo leto so se vsi kinematografi v japonski prestolnici napolnili s tisoči gledalcev, ki so prisostvovali predvajanju približno 150 m dolgega japonskega vojaškega filma o zgodovinskem napadu na ameriško pomorsko bazo Pearl Harbour na Havajskem otočju. Film pomeni pravo senzacijo. Prestolniško prebivalstvo je naravnost oblegalo kinogledališča in na tisoče ljudi ni moglo dobiti vstopnic. Cenijo, da si je na novoletni dan v enem samem tokijskem velikem kinematografu približno 20.000 ljudi ogledalo ta film.

Ukinitev produkcije avtomobilov v Ameriki

Lizbona, 2. jan. d. Iz Washingtona javljajo, da je zvezni urad za kontrolo industrijske proizvodnje ustavil vsako nadaljnje izdelovanje potniških avtomobilov. Proizvodnja bo sicer obnovljena, toda v omejenem obsegu. Zvezni urad je hkrati odredil tudi začasno ukinitev izdelovanja vseh tovornih avtomobilov lahkega tipa.

Huda zima v Turčiji

Carigrad, 31. dec. s. Mrzli val je zajel Turčijo. V Carigradu je skozi 4 dni močno snežilo in je temperatura padla na nekaj stopenj pod ničlo. Tudi v notranjosti Anatolije je mraz zelo hud. V Ankari kaže termometer nad 10 stopenj pod ničlo. Zelo hud sneženi vihar je divjal ob obali Egejskega morja. V luki Mersina je okoli 100 čolnov zadelo ob pomole in neki 11.000-tonski parnik, natovorjen z železom, je nasedel na skale. Škoda je znatna in je bilo tudi nekaj žrtev.

Hitler narodu in vojski

Borba se bo letos nadaljevala za rešitev domovine, za očuvanje njene svobode in zagotovitev njene bodočnosti

Berlin, 2. jan. s. Za novo leto je izdal državni kancelar proglas, ki ga je po radiu prečital propagandni minister dr. Göbbels. Hitler je v svojem proglasu naglasil:

»Ko sta Anglija in Francija 3. septembra 1939 napovedali vojno Nemčiji, tega nista storili zaradi tega, ker naj bi bila Nemčija kakor koli ogražala obstoj in bodočnost teh držav. Edino, kar sem zahteval sleherno leta tako v Londonu kakor v Parizu, je bila stalno le omejitev oboroževanja in sporazum med narodi, le da noben nemški poskus, da bi se mirno doseglo ravnovesje interesov, ni bil sprejet od tamkajšnjih državnikov. Zakaj so leta 1939 napovedali vojno Nemčiji? Ker niso hoteli živeti v takem svetu, kakor si ga želimo. Tako je dejal sam Roosevelt. Nemški svet pa ima tako malo skupnega z Ameriko kakor Amerika z nami. Ta vojna se je pričela kakor ona pred 25 leti. Sprožili so jo isti ljudje in z enakim namenom. Židovska anglosaška finančna zarota se ne bori za demokracijo, marveč s pomočjo demokracije za svoje kapitalistične interese. Njim vsem pa je skupna bojazen, da ne bi narodno-socialistična Nemčija z leti in uspehi, ki jih je dosegla na gospodarskem in socialno-političnem področju nazadnje odprla oči tudi drugim narodom, tako da bi spoznali vzrok svoje bede. To je bil razlog, da je sleherni moj poskus, da bi se dosegel sporazum na področju mednarodnih interesov, nujno propadel v borbi proti tej mednarodni finančni družbi. Hoteli so vojno, ker so videli v njej možnost, da še bolje investirajo in naložé svoje kapitale. Iz tega razloga so bili moji razorožitveni in mirovni predlogi od leta 1933 pa do 1939 stalno odbiti. Iz tega razloga je bil tudi odbit predlog za obnovo miru, ki sem ga stavil ob zaključku pohoda na Poljsko. Vsi so videli v človeku, ki si je želel miru, sovražnika svojih kapitalov, ki so jih investirali v vojni industriji. Še leta 1940, ko se je tudi fronta na zapadu sesula, je Churchill menil, da bo lahko še nadaljeval vojno in dosegel še večje dobičke, a to ne zaradi moči angleških oboroženih sil, marveč zaradi tega, ker se je zanašal na ameriško in sovjetsko pomoč.

Vsa leta sem se boril proti marksizmu, ne zaradi tega, ker je bil socialističen, marveč zaradi tega, ker socializem, ki ga je financirala židovska finančna aristokracija, ni mogel biti nič drugega kakor laž. Vsi oni, ki so videli sovjetski paradiž in spoznali bolševiški poskus, lahko presodijo, ali je bilo vse ono, kar sem o marksizmu dejal, da namreč mora narode neizbežno dovesti do bede, prav ali ne. Desetletja smo se borili proti židovski zvezi finančnih interesov in marksizma že na svoji notranji fronti. Glavno, kar je hotel Churchill doseči, je bil vstop Sovjetske zveze v vojno. Tako se je leta 1941 pričela borba, kakršne svet še ni videl. 22. junija se je skoraj vsa Evropa dvignila k tej borbi in s tem priznala nevarnost, kakršna ji doslej še ni pretila.

Kar sem s pomočjo božje previdnosti storil v nekaj letih od 1934 do 1939 na kulturnem, vzgojnem in gospodarskem področju kakor tudi na področju socialne izgradnje našega življenja, bo mogoče nekoč primerjati z onim, kar so storili moji nasprotniki. Roosevelt je že obširno pokazal, česa je sposoben. Nam je samo globoko žal, da nam je bilo naše nadaljnje delo z vojno onemogočeno. Isto pa velja tudi za fašistično Italijo, kjer se je ovekovečil en sam mož s svojo nacionalno in civilizacijsko revolucijo, z delom, s katerim demokratsko-političnih akcij tatov in lovcev za dividendami v anglosaških državah ni niti primerjati. Prav zaradi tega je mlada Evropa tako aktivna pri reševanju resnično gigantskih nalog, v borbi za svobodo in za socialni obstanek nasproti silam, ki se označujejo za imovite države. Za nas je povsem razumljivo, da je tudi Japonska zaradi izsiljevanja in groženj prijela za orožje. Od Rokavskega preliva do Vzhodne Azije se je pričela borba proti židovski, kapitalistični in boljševiški zaroti. Preteklo leto je bilo leto največjih zmag v človeški zgodovini. Tisočletja bodo ljudje še govorili o teh zmagah in jih občudovali. Nikoli narod ne bo mogel izkazati dovolj hvaležnosti svojim sinovom, kar so zanj storili. Narod si ne more niti predstavljati nesreče, ki bi zadela Nemčijo in Evropo, če bi boljševizem kot zaveznik Churchilla in Roosevelta zmagal v tej vojni, kajti Churchill in Roosevelt sta Evropo izročila Stalinu. Toda židovstvo ne bo uničilo narodov, marveč bo samo žrtev svojega atentata. Velika Britanija in Zedinjene države ne bodo zrušile Evrope s pomočjo boljševizma, marveč bodo same postale njegov plen.

Borba se nadaljuje na vseh frontah. Na vzhodu se počasi zaustavlja. V vzhodni Aziji se je šele pričela. To leto bo zahtevalo nove velike napore. Ob koncu tega leta ne morem storiti nič drugega kakor prositi Vsemogočnega, da bi dal nemškemu narodu in njegovim vojakom moči, da bi lahko z delom in pogumom dovršili, kar je potrebno, da se očuva naša svoboda in zagotovi naša bodočnost. Naj bi leto 1942 prineslo odločilni trenutek, rešitev za narod kakor tudi za narode naših zaveznikov.

Proglas vojski

Berlin, 2. jan. s. Državni kaneclar je za novo leto izdal proglas tudi na nemške oborožene sile. Tudi v njem je spočetka opozoril na borbe v preteklih letih in posebno na določilne orjaške borbe na vzhodni fronti. Sinovi vseh nemških dežel so se s ponosom borili skupno z zavezniškimi vojaki na Balkanu, na Kreti, v Afriki, na Sredozemskem morju in na Atlantskem oceanu, a še prav posebno na vzhodnem bojišču. Povsod so bili njihovi napori kronani z zmagami, kakršnih v zgodovini narodov še ni bilo. Nemške oborožene sile so očuvale nemško domovino, a tudi Evropi prihranile usodo, ki je mogoče misliti nanjo le z grozo. Hitler se je oboroženim silam zahvalil za vse, kar so storile. Ves nemški narod gleda v svojo vojsko z brezmejnim zaupanjem in želi slehernemu nemškemu vojaku pomagati.

V neštetih bitkah so nemški vojaki spoznali sovražnika. Pregnali so ga s finskih, nemških, slovaških, madžarskih in rumunskih meja, potisnili so ga na tisoč kilometrov v notranjost njegove lastne dežele. Njegov poskus, da bi to zimo spremenil svojo usodo, bo propadel. Nasprotno bomo v letu 1942 sovražnika človeštva znova napadli in ga premagali ter uničili. Nemčija ne more dopustiti, da bi jo vsakih 25 let pognali v vojno in ogrožali njen obstoj. Evropa noče postati predmet večnih problemov. Kri, ki se preliva v tej vojni, bo, tako upam, poslednjič prelita za dolgo vrsto generacij.

Novoletne poslanice japonskih državnikov

Tokio, 2. jan. s. V svoji novoletni poslanici narodu, je predsednik japonske vlade Tojo dejal med drugim: V manj kot enem mesecu od izbruha sovražnosti so japonske oborožene sile Japonski spet pridobile prevladujoč položaj na zapadnem Pacifiku. Zato zaslužijo vse spoštovanje japonskega naroda. Naloga Japonske, da zagotovi mir in napredek v vzhodni Aziji, pa se je komaj začela izvajati. Tudi po zmagoviti vojni še ne bo zaključena, ker bo treba še mnogo storiti za obnovo izvojevanih dežel. Dosedanje japonske zmage so Japonski že zagotovile važna področja in usoda Pacifika je v njenih rokah. Toda vojna bo dolga, kajti Angleži in Američani, ki se ne znajo sprijazniti z možnostjo, da izgube svojo hegemonijo na svetu in svoj stari red, bodo storili vse za obrambo lastnih položajev. Japonska bo morala premagati še nadaljnje velike težave, preden bo dospela na cilj. Končno pa bo angleški in ameriški vpliv, ki ne dopuščata miru v vzhodni Aziji, za vedno poražen.

Poslanica predsednika japonske vlade se zaključuje s pozdravi in voščili Italiji in Nemčiji ter vsem državam, ki so pristopile k trojnemu paktu.

Tudi zunanji minister Togo je izdal novoletno poslanico, v kateri pravi med drugim, da ne bo trajalo dolgo, ko bosta angleški in ameriški imperializem likvidirana v vzhodni Aziji. To svoje zaupanje oslanja na pet osnovnih dejstev, in sicer: na triumfalne začetne uspehe japonskih oboroženih sil, na 10letni napredek Mandžukua, ki vedno bolj prispeva h konsolidaciji vzhodne Azije, na prerod nacionalne Kitajske, na pametno in postopno sodelovanje Taja z Japonsko ter na podporo osi pri uresničevanju novega azijskega reda.

Končno je tudi mornariški minister Šimada izdal novoletno poslanico, v kateri poudarja med drugim, da se junaško japonsko brodovje obvezuje pred cesarjem in pred narodom, da bo tudi v tej vojni, kakor v preteklosti, doseglo vse svoje cilje.

Churchillov govor v Ottawi

Retorične geste, netočni podatki in lepi načrti za bodočnost

Rim, 2. jan. s. Med svojim bivanjem v Kanadi Churchill ni opustil prilike, da ne bi govoril v kanadskem parlamentu, ki se je sestal na izredno sejo. Pa tudi to pot predsednik angleške vlade v svojem dolgem govoru ni povedal nič pametnega in niti ni razložil kakega novega stališča. Gre v bistvu za ponavljanje in retoričen govor, ki je vseboval mnogo hvale in mnogo poklonov Kanadi za to, kar je storila in kar bo storila v pomoč Angliji. Na nekem mestu je začel celo govoriti v francoščini, vendar se je poslužil tega jezika, ki je v Kanadi zelo v rabi samo zato, da bi še enkrat izrazil svojo zastrupljeno in napačno zagrenjenost nasproti Franciji, ki naj bi bila izdala Anglijo.

Omenil je vzroke sedanje vojne in je celo trdil, da je Anglija mnogo storila, da bi se izognila spopadu, tako da je bila celo presenečena. Glede namenov vojne je Churchill dejal, da Anglija in britanski imperij ne želita polastiti se ozemelj in bogastev nobene države. Na ta način pa je posredno demantiral stoletno politiko Velike Britanije, ki je bila v tem, da je izkoriščala narode in bogastva dežel, katerih se je s svojimi grabežljivimi rokami polastila in jih držala v sužnosti zaradi svojih hegemonističnih stremljenj.

Nadaljujoč svoje pripovedovanje, ki je bilo polno napačnih podatkov in številk o razvoju vojne, ni mogel navzlic vsemu prikriti nekaterih stvarnih okoliščin. Verjetno je postopal tako tudi zato, da bi pozval Kanado, naj še nadalje podpira Anglijo. Še vedno čutimo krizo, je dejal, moč sovražnika je ogromna in bilo bi zmotno, ako bi jo podcenjevali. Rusijo je omenil zelo previdno in le z nekaj besedami, upoštevajoč očitno sovražno razpoloženje Kanade nasproti boljševiškemu zavezniku. Tudi neuspehov na Pacifiku ni omenil in je le zelo previdno omenil bitko na obalah severne Afrike.

Ob zaključku svojega govora je dejal, da se v sedanji vojni kažejo tri faze: prva faza bo faza utrditve, kombinacij in priprav in o njej se bo moglo reči, da bo končana šele, ko bo izvršen ogromen načrt pomorskih gradenj. Druga faza bo faza tako zvane osvoboditve ki bo pomenila, kakor je dejal, zopetno zasedbo ozemelj, ki so bila ali ki bi mogla še biti izgubljena. Tretja faza bo faza dokončnega napada na silo sovražnika. Vse te faze, je zaključil Churchill, ne morejo dovoliti točne označbe časovnih rokov, niti vmesnih niti končnih, kajti tako čas kakor izid teh posameznih faz, bo odvisen od skupnih naporov zaveznikov, od posameznih dogodkov in od negotovega poteka vojne.

Edenovi brzojavki Stalinu in Molotovu

Rim, 2. jan. s. Angleški zunanji minister je poslal Stalinu in Molotovu ob zaključku svoje misije poslovilni brzojavki. V prvi je med drugim dejal: Preden se vrnem v domovino, želim izraziti svoje veliko zadovoljstvo, da sem lahko še enkrat obiskal Sovjetsko zvezo in z vami razpravljal o problemih, ki se nanašajo na mir in na vojno, kakor je to potrebno za zaveznike. Velno se bom rad spominjal sprejema, ki ste ga pripravili meni in mojim tovarišem. Izražam svoje najboljše želje za vas in za narode Sovjetske zveze v l. 1942.

Tudi Molotovu se je zahvalil za gostoljubje. Izrazil je prepričanje, da so obisk in razgovori ojačili sodelovanje Anglije in Sovjetske zveze.

Imenovanja v Stranki

Rim, 2. jan. s. Na predlog Tajnika Stranke je Duce imenoval za inspektorja PNF fašista Salvatorja Gatta, bivšega podtajnika Stranke. Duce je na predlog Tajnika Stranke potrdil funkcije sedanjih članov nacionalnega direktorija, inspektorjev Stranke in poveljujočih zveznih Tajnikov.

Gospodarstvo

Prodaja predmetov iz zlata in srebra

Kakor smo že svoj čas poročali, je bila 17. oktobra izdana kraljeva uredba k prepovedi odsvojitve in izvoza platine, zlata srebra, biserov in dragih kamnov, ki je sedaj v celoti objavljena v »Službenem listu« za Ljubljansko pokrajino z dne 31. decembra.

Kljub prepovedi iz čl. 1. kraljevega ukaza z dne 3. septembra so dovoljene kupoprodaje (odsvojilni posli) kemičnih proizvodov iz platine, zlata ali srebra in potrebnih kovin za izdelavo teh kemičnih proizvodov; nadalje platine, zlata in srebra za zobozdravniško in kirurško rabo z vsemi pripadajočimi deli, in platine, zlata in srebra za tehnično ali industrijsko ali laboratorijsko rabo. Prav tako je dovoljena prodaja dragih kamnov za znanstvene, precizijske in obrtne instrumente, za ure in za proizvodnjo v vojne namene. Prodajati se smejo srebrni ali pozlačeni predmeti, določeni neposredno za bogoslužje ali srebrni ter pozlačeni predmeti verskega značaja, slednji le, če ne tehtajo več kakor 1.2 kg. Nadalje je dovoljena kupoprodaja zlatega in srebrnega denarja in svetinj, zgodovinske ali arheološke vrednosti, če so ti predmeti kovani pred letom 1850. Prav tako je dovoljena prodaja srebrnih ur in prodaja nitk, vlaknastih snovi ali navadnih kovin, združenih s pozlačenimi ali posrebrenimi nitkami in tkanin, trakov, čipk, tule, pozamterije in drugih izdelkov tekstilne industrije, ki vsebujejo posrebrene nitke. Dovoljena je kupoprodaja predmetov, ki gori niso obseženi in so v celoti ali deloma iz srebra, pri čemer ni uporabljeno več nego 1.2 kg čiste kovine. Dovoljena je prodaja poročnih prstanov iz enojnega obročka, ki so v celoti ali deloma iz zlata, pa ne vsebujejo več kakor 5 gr čiste kovine, če se izkaže kupec s potrdilom o opravljenih poročnih oklicih.

Končno ne velja prepoved kupoprodaje za naslednje proizvode, če so bili že izdelani, ko je vstopil v veljavo kraljevi ukaz z dne 3. septembra 1941/XIX št. 882.: nalivna peresa in držala za črtnike, kjer sta platina in zlato bolj navaden okrasek ali pridatek; peresa za nalivne peresnike in okvirji za naočnike iz drage kovine; svetinje; odličja in doslužni križci za vojake iz pozlačenega srebra; stekleni, kristalni, keramični, galanterijski predmeti in vobče predmeti izdelani poglavitno iz drugih nego dragih kovin in z dragimi kamni, pri čemer je zlato porabljeno kot okrasek.

Platino, srebro, drage kamne in industrijske diamante za izdelovanje kemičnih proizvodov, za zobarsko in kirurško rabo, za tehnično, industrijsko ali laboratorijsko rabo in za znanstvene precizijske, obrtne instrumente in ure ter za vojne namene nakazuje državno podtajništvo za vojno proizvodnjo. Zlato v isti namen pa ministrstvo za korporacije, ki lahko določi v ta namen ustanovo pod njenim nadzorstvom. V postavki platine so v smislu ukaza z dne 3. septembra obseženi tudi osmij, rodij, rutenij, paladij in iridij. Pod pojmom »dragi kamni«, pa niso obseženi »trdi kamni«.

Dovoljena je obdelava dragih kovin, biserov in dragih kamnov in obdelava ali predelava predmetov iz teh take tvarine, če se delo opravlja na račun naročnika, ki je lastnik dragih kovin, biserov in dragih kamnov odnosno takih predmetov. Prav tako je dovoljen po določilih, ki se izdajo v smislu kr. ukaza z dne 18. decembra 1913, začasni uvoz dragih kovin, biserov in dragih kamnov zaradi predelave ali obdelave. Dovoljeno je pridobivanje srebra ali zlata iz tvarin, ki ostanejo pri predelavi domačih rudnin in pridobivanje srebra iz ostankov pri proizvodih kemične in fotokemične industrije, kakor tudi iz prahu in pepela iz laboratorijev ali metalurgičnih industrij.

Zavod Banca d'Italia se pooblašča nakupovati zlato kakor tudi dovoljevati proti zastavi vnaprejšnje dobave zlata in predmetov, ki vsebujejo zlato, tvrdkam, ki izdelujejo dragotine ali z njimi trgujejo, upoštevajoč pri tem ne samo količino čiste kovine, marveč po izdelanih predmetih tudi vrednost izdelave in dovoliti za te predmete odstotni povišek v mejah, ki jih določi guverner zavoda Banca d'Italia v sporazumu z ministrom za finance.

Določbe čl. 3 kraljevega ukaza z dne 3. septembra o inventuri se ne uporabljajo na podjetja, ki se bavijo z dajanjem kredita na zastavo.

Za ozemlje Ljubljanske pokrajine je stopila ta uredba v veljavo na dan objave v »Službenem listu« t. j. 31. decembra.

Za preselitev v Nemčijo se je prijavilo 12.892 oseb

V »Službenem listu« z dne 31. decembra so objavljeni poslednji trije seznami oseb, ki so zaprosile za preselitev v Nemčijo na podlagi italijansko-nemškega sporazuma z dne 20. oktobra 1941-XIX., in sicer 63., 68. in 69. seznam.

Objava teh seznamov ima kakor znano, namen omogočiti upnikom optantov, da prijavijo svoje terjatve v ta namen ustanovljenemu Pobotnemu uradu za dolgove in terjatve pri Visokem komisariatu za Ljubljansko pokrajino.

Vseh 69 seznamov vsebuje **12.892 optantov.** Največ optantov je iz **Kočevja** in kočevske okoliške občine, namreč 3418; od tega odpade na samo mesto Kočevje 1025, na okoliško občino pa 2395. Na drugem mestu je občina **Stari Log,** iz katere se je prijavilo 1871 oseb, potem sledijo občine **Kočevska Reka** s 1634 optanti, **Črmošnjice** s 1578 optanti, **Mozelj** s 1283 optanti, **Koprivnik** s 997 optanti in **Črnomelj** z okoliško občino, kjer se je prijavilo 561 optantov. V ostalem so se optanti še prijavili iz občin Draga, Semič, Dolenja vas, Novo mesto, Stari trg ob Krki itd. Na **Ljubljano** skupaj z Vevčami pa odpade 1026 optantov (Vevče 32).

Kakor je razvidno iz seznamov, so se izselila po večini cela naselja. Najštevilnejšo rodbino je prijavil Köstner Rudolf iz Mozlja. S svojo ženo Margareto roj. Ogrin je prijavil za izselitev 12 otrok, Thelian Jožef iz Dolnega potoka v občini Črmošnjice pa je s svojo ženo Elizabeto Schuschterschitz prijavil 11 otrok. Med optanti je tudi mnogo starčkov in stark. Najstarejši optant je Maichin Anton iz Mozlja, ki je star 95 let. Schmuck Matija iz Komarne vasi, občina Črmošnjice, je star 94 let, prav toliko je stara Magdalena Meditz, roj. Köstner, Meditz Peter iz Seča v občini Stari log pa je star 93 let.

•

V zvezi s preselitvijo kočevskih Nemcev poročajo iz Maribora, da je bila tam ustanovljena podružnica berlinske družbe za likvidacijo premoženja izseljencev Deutsche Umsiedlungs - Treuhandgesellschaft«, ki je vpisana v mariborski trgovinski register. Namen te družbe je izvesti vse premoženjske transakcije, ki so v zvezi s preselitvijo Nemcev iz inozemstva v področje Nemčije na podlagi meddržavnih pogodb. Ta družba bo izplačala Nemcem, ki se preselijo v Nemčijo, izkupiček, ki bo dosežen pri likvidaciji njihovega prejšnjega premoženja v inozemstvu.

Gospodarske vesti

= **Pred italijansko-hrvatskimi trgovinskimi pogajanji.** Te dni smo poročali, da je poglavnik dr. Ante Pavelič po povratku iz Italije izdal odredbo o imenovanju delegacije za stalni italijansko-hrvatski gospodarski odbor. Za voditelja delegacije je bil imenovan finančni minister dr. Vladimir Košak. Kakor sedaj poročajo iz Zagreba, se bo v kratkem sestal stalni italijansko-hrvatski gospodarski odbor k pogajanjem za sklenitev popolne trgovinske pogodbe, kakor jo je Hrvatska nedavno že sklenila z Nemčijo. Nova popolna trgovinska pogodba bo nadomestila začasni trgovinski sporazum, ki je bil pred tremi meseci sklenjen na zasedanju v Benetkah.

= **Italijansko-slovaški trgovinski sporazum.** Te dni so bila v Rimu zaključena trgovinska pogajanja s Slovaško. Novi trgovinski sporazum predvideva povečanje blagovne izmenjave od 400 na 600 milijonov Ks na vsaki strani, kar je le deloma pripisati višjim cenam. Slovaška bo dobavljala Italiji predvsem les in celulozo, pa tudi živino, Italija pa bo dobavljala Slovaški umetno svilo, celulozno volno in tekstilno blago, nadalje tekstilne stroje, južno sadje in druge pridelke. Predvidene so tudi dobave z Grčijo.

= **Hrvatsko-madžarska trgovinska pogajanja.** V Zagreb se je vrnila trgovinska delegacija, ki se je v Budimpešti mudila zaradi sklenitve trgovinske pogodbe. Do sklenitve te pogodbe, o kateri bodo še naknadna pogajanja, se bodo trgovinski posli med obema državama vršili na osnovi zasebnih kompenzacij. Pogajanja so se nanašala tudi na izvršitev starih zaključkov, kakor tudi na vprašanje veterinarske konvencije.

= **Seznam zaprisežnih sodnih tolmačev.** V »Službenem listu« z dne 31. decembra je objavljen seznam zaprisežnih stalnih sodnih tolmačev, ki izvršujejo svoj posel na območju apelacijskega sodišča v Ljubljani, in sicer po stanju z dne 1. decembra. Ta seznam vsebuje 2 tolmača za latinski jezik, 2 za poljski, 1 za portugalski, 2 za španski, 1 za nizozemski, 9 za francoski, 4 za angleški, 20 za nemški, 2 za ruski, 17 za italijanski, 2 za madžarski in 5 za srbohrvaški jezik, vsi na področju okrožnega sodišča v Ljubljani. Nadalje je pri okrožnem sodišču v Logatcu 1 tolmač za italijanski jezik, v Ložu 1 tolmač za italijanski jezik, na Vrhniki 1 tolmač za italijanski in nemški jezik, v Novem mestu so 4 tolmači, in sicer za italijanski, češki, francoski in nemški jezik, v Metliki sta 2 tolmača za italijanski jezik, v Črnomlju pa sta 1 tolmač za italijanski in 1 tolmač za angleški jezik.

= **Tvrdka Bata bo zgradila tvornico konzerv na Hrvatskem.** Na področju Hrvatske ni nobene tvornice za konzerviranje sadje in sočivje. Zato bo po vesteh iz Zagreba tvrdka Bata zgradila tako tvornico.

= **Hrvatska vinska letina.** Iz Zagreba poročajo, da se ceni lanski vinski pridelek na Hrvatskem na 1,300.000 hektolitrov. Najbolje je izpadla letina v Dalmaciji, ki bo imela za izvoz na razpolago 1000 vagonov vina. Prvotna bojazen, glede kakovosti vina se ni uresničila in je tudi kakovost novega vina dobra, čeprav vinogradniki niso imeli na razpolago sladkorja za slajenje mošta. Cene vina so za 200 do 250% višje, kakor v prejšnjem letu in se gibljejo sedaj na Hrvatskem od 20 do 22 kun za liter, v Dalmaciji pa od 14 do 16 kun.

= **Povečana kmetijska produkcija Švice.** Glede na otežkočen izvoz žita in drugih kmetijskih izdelkov si je Švica v zadnjih dveh letih prizadevala, da poveča proizvodnjo žita in sočivja. Po podatkih, ki so sedaj na razpolago za leto 1941, se je površina posejana z žitom v tem letu povečala za 26%, površina zasejana s krompirjem je narasla za 20%, površina za pridelovanje sočivja pa za 33%. V teh številkah niso upoštevani pridelovalci na vrtovih, katerih število je najbolj naraslo, vendar njih pridelek ni statistično ugotovljen.

Izreden mraz v Španiji

Madrid, 2. jan. s. V vsej Španiji traja še naprej izreden mraz. V nekaterih pokrajinah je 6 do 16 stopinj pod ničlo. V Madridu piha leden veter in ovira promet. Zaradi goste megle je prišlo do karambola med tovornim in potniškim vlakom pri Huesci. Obe lokomotivi sta bili popolnoma uničeni. 20 potnikov je bilo laže ranjenih, 2 pa hudo ranjena.

Iz Goriške pokrajine

Smrt mladega fašista na libijski fronti. Prispela je vest, da je 19letni Ferruccio Marinuzzo, ki se je bil kot član GIL-a javil k prostovoljcem, dne 4. decembra padel pri Bir el Gobiju v Marmariki.

Val mraza na Goriškem. Tudi na Goriškem se zima letos javlja v tako ostrih oblikah, da podobne nismo doživeli že vrsto let. Pokrajino je zajel tako močan val mraza, da je dobila tipično zimski izraz. Pred dnevi je vnovič padel sneg, ki je pobelil vrhove gora v okolici mesta in daleč naokrog. V Gorici je termometer v ponedeljek padel na —8 in celo na —9 stopinj. Na Sveti gori so zabeležili temperaturo —11. Razume se, da se še hujši mraz občuti v višjih legah, zlasti na Trnovski planoti, ki je vsa v belem zimskem oblačilu in kjer je temperatura padla kar na —17 stopinj. Srečne se lahko štejemo, da so vsaj dnevi lepi in da sonce skuša čez dan odtajati mrzli zimski oklep. Večje škode na blagu in življenju zima doslej, hvala bogu, še ni prizadejala, vendar so znani primeri, da je zmrznila kakšna žival. Smučarjem in vobče mladini pa je prinesel sneg nove možnosti radosti. Zlasti Trnovska planota je bila v nedeljo polna izletnikov iz Trsta in od drugod.

Stopila je iz vlaka in umrla. Ko se je v nedeljo zvečer na goriškem glavnem kolodvoru ustavil tržaški vlak, je med drugimi potniki izstopala tudi starejša žena. Prešla je stopnice in stopila na tla pa ji je iznenada prišlo slabo, da se je zgrudila. Sopotniki so ji priskočili na pomoč ter jo prenesli v čakalnico. A že med prenosom je žena izdihnila, ne da bi bila spregovorila besedo. Po papirjih, ki so jih našli pri njej, so spoznali 65 letno Uršulo Možinovo, vdovo Aizza, stanujočo v ulici Giustiniani 23. Zdravnik, ki so ga priklicali, je ugotovil, da jo je zadela srčna kap. — Umrla je, ko se je vrnila z obiska pri hčerki, ki biva na Reki.

Ogenj pri Šempasu. Žalostne božične praznike so imeli v hiši Huberta Špacapana na Ozeljanu pri Šempasu. Začelo je goreti v prostoru, kjer stanuje Koničeva družina. S težavo so Koničevi rešili sebe in nekaj obleke. Goriški gasilci so z naglo intervencijo udušili požar, vendar znaša škoda okrog 60.000 lir.

Novice iz Idrije. Za posledicami poškodb, ki jih je dobila, ko se je nedavno splašil konj, da je padla z mrvatškega voza, je umrla Marjana Mlinarjeva, po domače Rupnikova, iz Sp. Idrije. V vojaški bolnišnici pa je umrl 26 letni Franc Bončina iz Gorenje Kanomlje. — Pokojnima blag spomin, preostalim pa naše iskreno sožalje!

Podaljšanje božičnih počitnic

Rim, 2. jan. s. Da bi do skrajnosti zmanjšal težkoče v zvezi s kurjenjem šol in da ne bi obenem trpele studije, je minister za narodno vzgojo odredil, da se bo pouk pričel 19. januarja, namesto 9. januarja.

Težave v angleškem gospodarskem življenju

Rim, 31 dec. s. Vojna zahteva v Angliji radikalno spremembo dosedanjega življenja. Nihče ne živi več svojega normalnega življenja, čigar pogoji so popolnoma spremenjeni. Angleške tovarne izdelujejo danes samo to, kar je nujno potrebno za civilno prebivalstvo. Vsa velika podjetja delajo odslej samo za vojno industrijo, seveda z velikimi težavami, ker so morala v ta namen popolnoma spremeniti svoje naprave. Tako na primer izdelujejo tvornice čevljev torpeda, tvornice lasnic pa motorje za letala, a vse druge dele letal tvornice za igračke. Ker je bilo na razpolago premalo izkušenega delavstva, morajo nujno uporabljati tudi nestrokovno osebje tako da se težavam zaradi prehoda iz civilne v vojno industrijo pridružujejo še težave v pogledu strokovno izučenega delavstva.

Finsko notranje posojilo

Helsinki, 2. jan. s. Po soglasni odobritvi parlamenta je državni svet bil pooblaščen za razpis notranjega posojila v letu 1942. v višini 1760 milijonov, s katerim se bodo amortizirali državni dolgovi.

Novoletna poslanica Švicarjem

Bern, 2. jan. s. Včeraj sta prevzela svoje funkcije predsednik in podpredsednik švicarske zveze. Predsednik je naslovil na narod poslanico, v kateri se zahvaljuje Bogu, da je Švici prihranil težke preizkušnje vojne. Toda cesta, po kateri hodimo, je izjavil predsednik, je čedalje ožja in čedalje težja. Ob novem letu moram opozoriti, da nas čakajo velike težkoče.

Naša majhna država ne razpolaga s surovinami in živi samo od svojega dela. Bolj kot katera druga je odvisna od izmenjave blaga z vsemi državami na zemlji. Razširjenje vojne bo čedalje bolj povečavalo naše težkoče.

Z včerajšnjim dnem je bila odpravljena kazenska zakonodaja v posameznih kantonih in je stopil vveljavo za ves zvezni teritorij enoten kazenski zakonik.

Zahvala in priznanje rumunski vojski

Bukarešta, 2. jan s. Kralj Mihael je za novo leto izdal naslednje dnevno povelje rumunski vojski:

Vojaki! Nade, ki jih je rumunski narod polagal na vas na začetku l. 1941, ste v celoti izpolnili. Z vašimi slavnimi vojnimi deli ste zagotovili mirnost domovini. Z vašo hrabrostjo in vašo krvjo ste ji vrnili Bukovino in Besarabijo ter tako izpopolnili vzhodne meje. Tudi sedaj se še vedno mnogi izmed vas bore, da bi odvrnili sovražnika, bdeč nad zasedenim ozemljem. Jaz in narod smo vam hvaležni za to, kar ste storili. Moja prva misel ob začetku novega leta velja vam. V zaupanju v Boga in prepričan, da bodo vaše kreposti zagotovile naši dragi domovini srečno bodočnost, vam želim srečno novo leto.

Poseben proglas rumunski vojski je za to priliko izdal tudi vrhovni poveljnik vojske maršal Antonescu, ki se zahvaljuje rumunskim četam za zvestobo in disciplino, s katerim je izvršila vsa njegova povelja, obenem pa poudarja potrebo, da je treba nadaljevati vojno do končne zmage.

Prvo kosilo v obednici Pokrajinskega podpornega društva

Na novega leta dan je bila na Velesejmu otvorjena važna nova ustanova

Na veseličnem prostoru velesejma je nova dobrodelna kuhinja Pokrajinskega podpornega društva. Slika nam kaže vhod v obednico

Ljubljana, 2. januarja

Z odlokom Eksc. Visokega Komisarja z dne 17. decembra 1941/XX je bil ustanovljeno Pokrajinsko podporno društvo, katerega namen je, da po krajevnih odborih, ki se ustanovijo v občinah pokrajine, podpira posameznike in družine, ki so v posebno težavnih razmerah. Tako se je že obstoječim dobrodelnim ustanovam pridružilo še to važno dobrodelno društvo, katerega delovno področje je razširjeno na vso Ljubljansko pokrajino.

V smislu svojega programa je ustanovilo Pokrajinsko podporno društvo v Ljubljani kuhinjo in obednico, kjer bodo dobivali potrebni ljudje obed. S tem je ponagano mnogim revežem, ki so dospeli do svoje redne hrane. Ljudska kuhinja je v velikem paviljonu na veseličnem prostoru Velesejma. Paviljon so popolnoma preuredili: velik prostor so razdelili na tri prostrane sobe, v katerih je kuhinja, čakalnica in svetla jedilnica. V obednici so štiri vrste dolgih miz, za katerimi bo dobivalo dnevno hrano 500 ljudi in sicer v dveh skupinah po 250 oseb. Prvi obed je točno opoldne, drugi pa ob 14. uri. Ni pa potrebno, da vsak podpiranec obeduje v jedilnici. Kdor želi jesti doma, lahko nese hrano s seboj. Kakor je razvidno iz tedenskega jedilnega lista, bo hrana zelo tečna, predvsem pa obilna.

V tej kuhinji, ki je bila na dan Novega leta otvorjena, je bil ob 12. uri prvi brezplačni obed. Tako je bilo s pričetkom novega leta započeto humanitarno delo Pokrajinskega podpornega društva, kateremu bodo prebivalci pokrajine za to iskreno hvaležni. K slovesnosti so prispeli tudi predstavniki oblastev, med njimi zvezni podtajnik com. Gatti, vršilec dolžnosti kvestorja com. Messana, župan dr. Juro Adlešič in še vrsta drugih gospodov. Delj časa so se pomudili v jedilnici, ki je bila slavnostno okrašena s Kraljevimi in Ducejevimi slikami in zastavami. Za mizami so pa sedeli gosti Pokrajinskega podpornega društva, ki so bili obilno pogoščeni. Vsi so bili vidno veseli obeda.

Pogled na obilno založeno mizo, za katero sede gosti Pokrajinskega podpornega društva.

Italijanska straža ob mostu blizu neke vasi v Doneški kotlini, kjer so se učvrstili oddelki italijanskega ekspedicijskega zbora

Kanonik Ivan Sušnik †

Včeraj zjutraj je umrl eden najodličnejših predstavnikov naše stare duhovniške generacije, apostolski protonotar in kanonik Ivan Sušnik.

Kanonik Ivan Sušnik je bil iz ugledne meščanske družine v Škofji Loki, kjer se je rodil 21. decembra 1854., tako da je prav nedavno izpolnil 87. leto življenja. Po končani gimnaziji je vstopil v bogoslovnico, nakar je bil leta 1878. posvečen v mašnika. Kot kaplan je služboval delj časa v Selški

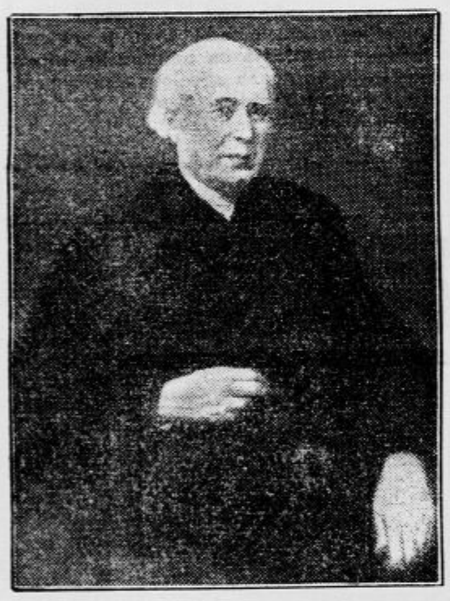

dolini, kjer ga je ljudstvo kmalu vzljubilo kot izredno izobraženega pa narodno zavednega duhovnika, ki je vse svoje znanje in moči posvetil ljudskemu prospehu. Poleg bogoslovnih ved je bil s srcem privržen študiju naravoslovja in matematike, tako da je njegova skrb za napredek temeljila na globokem in obsežnem znanju. Njemu gre zahvala za marsikatero izpopolnitev in ureditev kmečkega gospodarstva, zlasti kar se tiče vodnih sil v Selški dolini. Leta 1891 je bil Ivan Sušnik imenovan za kanonika stolnega kapitlja, pozneje pa je dobil v priznanje svojega dela na cerkvenem področju še naslov apostolskega protonotarja.

V Ljubljani je njegova osebnost šele našla pravo torišče vsestranskega dela. Po znanem potresu leta 1895. je bil izvoljen v odbor za obnovitev mesta. Prav tako je z velikim dr. Janezom Krekom sodeloval v raznih socialnih in gospodarskih organizacijah in ustanovah. Mladina ga bo ohranila v lepem, hvaležnem spominu po njegovem dolgoletnem delovanju v Marijanišču. Kot podpredsednik Katoliškega tiskovnega društva je mnogo prispeval k razvoju današnje Ljudske tiskarne in knjigarne. Bil je med ustanovitelji Vzajemne zavarovalnice, katere ravnateljstvu je pripadal dolgo vrsto let, zadnji čas pa jo je vodil kot predsednik. Z velikimi uspehi se je udejstvoval tudi kot prosvetni delavec. Priljubljena so bila zlasti njegova predavanja o zvezdoznanstvu, »Dom in svet« pa je objavil lepo število njegovih znanstvenih prispevkov.

Kanoniku Ivanu Sušniku vzornemu duhovniku bomo na veke ohranili častno spomin.

Veselo Silvestrovo v gledališču in doma

Ljubljana, 2. januarja.

Silvestrovo je bilo v prejšnjih časih najbolj hrupni praznik Ljubljane, a tokrat smo se lahko prepričali, da znamo pričakati novega leta tudi na miren, dostojen način. Kdor pa nikakor ni mogel strpeti brez zabave, je povabil družbo prijateljev in znancev na dom, da so se vročekrvneži prav tako lahko narajali in izživeli. V sredo večer skoraj nisi srečal človeka, hitečega domov, da ne bi bil nosil steklenke vina pod pazduho. V splošnem pa je Ljubljana preživela starega in novega leta dan po novem načinu — v znamenju kulturnih prireditev, predvsem gledaliških predstav.

V opernem gledališču so prišli na dobro idejo, da so spored za zadnji večer v letu prilagoditi silvestrovski tradiciji. Dali so drugo dejanje priljubljene Straussove operete »Netopir«, a poleg v operetі nastopajočih so k sodelovanju pritegnili še nekaj drugih opernih solistov in pa baletni zbor. Večer, ki ga je pripravil ter za primerno duhovito konferanso poskrbel režiser Frelih, je med občinstvom, ki je do zadnjega kotička napolnilo hišo, ustvaril resnično silvestrovsko razpoloženje in je bil gotovo med najprijetnejšim, kar smo doživeli za Silvestrovo. Mimo drugih odličnih gostov je prireditev počastil s svojo navzočnostjo tudi Visoki Komisar Eksc Grazioli. — V Drami so dajali uspelo komedijo »Botra Andraža« v režiji inž. arh. Stupice, ki je bil deležen enako velikega zanimanja in navdušenja. V Veselem teatru pa je bil — enako pred razprodano hišo — 13. program, ki je kljub nesrečni številki prav srečno izbran in je žel mnogo vedrega smeha in priznanja. Prav tako so bile vse gledališke prireditve za novoletni praznik razprodane. Človek, ki je hotel biti deležen užitka, se je moral že 24 ur poprej pobrigati za prostor.

V celoti je Ljubljana preživela prestop v novo leto na lep, dostojen način.

Silvestrovo v Veselem teatru

Trinajsti program Veselega teatra, čigar premiera je bila na Silvestrovo, nikakor ni nesrečna številka ne za občinstvo in ne za teater. Program sodi po domislekih in po zdravem, osvežujočem humorju med najboljše, kar smo jih doslej videli v Podkrajškovem gledališču.

Takoj prva točka skeč »Strahopetec« z go Verdonikovo in gg. Kovičem, Verdonikom, Zmazkom, Potuškom in Podkrajškom, užge s svojimi komičnimi situacijami, predvsem pa s Kovičevim izbornim tipom strahopetnega soproga, ki se nenadno tako dobro nauči, kako je treba pokazati energično roko, da užene strah ženi in njenim častilcem. — Nastopil je bivši prvak beograjske in zagrebške drame g. Ljubiša Jovanović in prikazal, kako bi razni narodi pojmovali prizor ljubosumja v »Otellu«. S svojo figuro, masko in komiko je dosegel popoln uspeh, vsak pa je želel, da bi ga videl v kakšni večji vlogi, ki bi mogla v polni meri pokazati njegove igralske odlike. V skeču »Svilene nogavice« nastopajo ga Verdonikova in gg. Verdonik in Potušek. Tudi akrobatski nastop s »psom« (gdč. Sernčeva in g. Janovski) je izzval mnogo smeha in zadoščenja ob spretnih akrobatskih prizorih. Originalno in posrečeno odkritje je ponazorjena narodna pesem »Moritat«, ki so jo prvič izvajali na neki silvestrovski veselici v Ljubljani leta 1861. in ki je posneta iz dr. Glonarjeve zbirke narodnih pesmi. V originalnem ljudskem napevu sta jo pela gdč. Kovačeva in g. Pavle Kovič, pri čemer se je prav posebno odlikoval drugi. Prizora »V baru« z go in g. Verdonikom in »Mama, vlovi mi žabo« z gg. Jovanovićem in Podkrajškom sta takisto dosegla zaželjen komični učinek. Vmes je nastopil g. Podkrajšek s kupleti, pokazalo se je nekaj ilustriranih dovtipov, navsezadnje pa je ljubek narodni prizor »Lectovo srce« z gdč. Kovačevo in g. Verdonikom zaključil program, ki bo nedvomno spet privabil mnogo hvaležnega občinstva. Na premieri je bila dvorana že v naprej razprodana, prav tako predstave na praznik Novega leta.

Mraz je popustil

S starim letom nas je zapustil tudi mraz, ki je v naših krajih pritisnil po božičnih praznikih. Izven tega pa se vreme doslej bistveno ni spremenilo. Staro leto nas je zapustilo brez snega, a tudi novo nam ga ni prineslo. Prah še marsikod pokriva ceste in strehe ljubljanskih hiš, tako da je Ljubljana v jasni mesečini videti, kakor da bi bila pokrita s snežno odejo. Prehod iz starega v novo leto je obsevala mesečina in mraz je bil ponoči še občuten. Toda na Novo leto se je živo srebro dvignilo in pod noč je zavladala močna odjuga z vetrom, ki je v kratkem času po večini odstranila ledne rože. Na nebu so se podili oblaki, padavin pa ni bilo. V noči na 2. januar je temperatura znova nekoliko padla, tako da so se včeraj zjutraj na oknih spet naredile ledene zavese, toda ne tako debele kakor prejšnje.

Tako suhega vremena brez snega za Božič in Novo leto ljudje že vrsto let ne pomnijo. Zato bo čitatelja nedvomno zanimalo, kakšno je bilo vreme na Novo leto v zadnjih petnajstih letih. Leta 1926 smo imeli v Ljubljani muhasto vreme, odjuga je pobrala prav ves sneg, ki je na debelo zapadel prejšnje leto. Leta 1927 je bila Ljubljana poboljena, potopljena v meglo, živo srebro pa se je sukalo okrog ničle. Dne 1. januarja 1928 je snežilo, živo srebro pa je zdrknilo malo pod ničlo. Naslednje leto se je prebudilo pod debelo snežno odejo, snežilo pa je še zmerom ko za stavo. Živo srebro je stalo okrog ničle, na Ljubljano pa je legla tanka meglica. Leta 1930 je bila Ljubljana s snegom pokrita, nebo je bilo oblačno, temperatura okrog ničle. Na prehodu iz starega v novo leto 1931 je snežilo, sneg pa se je kmalu spremenil v dež. Leta 1932 je ležal sneg, in oladal je zelo hud mraz. Podobno je bilo leta 1933, medtem ko je leta 1934 deževalo. Leta 1935 je bila Ljubljana pokrita s snegom in tudi mraz je bil hud. Naslednje leto je bil tudi sneg, mraz pa še hujši. Leta 1937 je bilo nebo oblačno, zato mraz vzdržen, na Ljubljani pa je ležal staroletni sneg. Sneg z mrazom je bil tudi 1938. leta, 1939 je snežilo, mraz je bil vzdržen. Precej nenavadno je bilo vreme na Silvestrovo 1939, ko je zjutraj zdrknilo živo srebro na —16. V noči na leto 1940 pa je nastopila odjuga in je sneg začel naglo kopneti. Kakor vidimo, je tako vreme, kakršno smo imeli za letošnje Novo leto, res že dolgo nenavadno.

Rdeči križ poroča

V tajništvu naj se javijo: Birk Eufemija, Bodlaj Silvia, Bregant dr. Marij, Demšar dr. Ernest, Engelsrath prof. Heda, Filipič Matias, Grča Andrej (Rakek — dokumenti), Jelen dr. Stanko, Jovanović Mila, Kaljan Nikola, Klaic — Klein Helda, Kovačič Ivan, Krelj Zinka, Krželj Jože (vrniti pismo), Kump Leopoldina Bergoč dr. Josip, Löwinger H., Marinčič Bogomir, Mihelič Vladimir (svojci voj. ujetnika) Miletić Dragica (voj. uj.), Njegovan Mirko (pisma), Pertot inž. Miloš (pisma), Rožič Jože (voj. uj.), Runko Ferdinand, Troha S. Anton, Serbak Zora, Spes Anton, Šinkovec Vera, Strasslager Vlasta, Vrbanič Djuro, Zebre Ivan (svojci), Sever Josip, Rupnik I. Božidar.

Poizvedovalnemu oddelku RK so darovali: 50 L. Bergler Nace in Bizjak Franc, 40 L. Breceljnik Albina, 100 L. Klinar Anton, vsi iz Ljubljane, namesto božičnih in novoletnih voščil prijateljem in znancem. 50 L. Kos Justi iz Stične, 300 L. Maček Anton iz Zadobrove pri Dev. Mariji v Polju, 57 L. Martinčič — vikar, 200 L. Turk iz Ljubljane za počastitev spomina pok. Antona Turka.

Radio Ljubljana

SOBOTA, 3. JANUARJJA 1942/XX

7.30: Poročila v slovenščini. 7.45: Lahka glasba, v odmoru napoved časa. 8.15: Poročila v italijanščini. 12.15: Kvartet Jožek. 12.35: Pesmi in melodije. 13: Napoved časa, poročila v italijanščini. 13.15: Komunike glavnega stana Oboroženih sil v slovenščini. 13.17: Ljubljanski radijski orkester pod vodstvom D. M. Šijanca. 14: Poročila v italijanščini. 14.15: Prenos iz Tokia. 14.45: Poročila v slovenščini. 17.15: Nove gramofonske plošče Cetra. 18: Predavanje za gospodinje v slovenščini. 19.30: Poročila v slovenščini. 20: Napoved časa, poročila v italijanščini. 20.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini. 20.35: Operetna glasba Ottocenta pod vodstvom mojstra Giuseppa Morellia ob sodelovanju sopranistke Liane Grani. 20.45: Koncert violončelista Čenda Šedlbauerja in pianista Marijana Lipovška. 22.05: Orkester Cetra pod vodstvom mojstra Barzizze. 22.45: Poročila v italijanščini.

ŽENSKA ZLOBA

Gospa Rogličeva, kako ste se vi izpremenili ta tri leta, kar vas nisem videla! Toliko, da sem vas spoznala.

— Res? A jaz sem vas takoj spoznala, gospa Pavličeva, po vašem klobuku.

OPTIMIST

— Ali veš ti, kaj je to pesimist?

— Pesimist ... to je človek, ki izmed dveh zel izbere obe.

— In optimist?

— Optimist naredi nasprotno. Ne izbere nobenega.

Kulturni pregled

Glasnik naših zgodovinarjev

S pravkar izišlim 3./4. zvezkom je bil zaključen 22. letnik *»Glasnika Muzejskega društva za Slovenijo«*, časopisa ki edini zastopa slovensko zgodovinsko vedo, odkar je prenehal izhajati zaslužni »Časopis za zgodovino in narodopisje«. Tudi ta letnik glasila naših zgodovinarjev je uredil s sodelovanjem članov odbora muzejski ravnatelj dr. Josip Mal.

Dva zvezka, ki sta mogla zaradi materialnih in drugih vnanjih okoliščin iziti l. 1941 predstavljata na zunaj skromno publikacijo, vendar ne smemo poleg že navedenih razlogov pozabiti obsežnega, vprav razkošnega, res reprezentativnega zbornika, ki je izšel pred tem kot 20. letnik glasnika v proslavo stoletnice Muzejskega društva. Vzlic omejenemu obsegu pa je lanski letnik GMD priobčil v svojih dveh zvezkih dvanajst razprav in znanstvenih člankov iz peresa B. Ložarja, B. Sarie, Walterja Schmida, J. Mala, Fr. Grivca in M. Kosa ter večje število nekrologov in izčrpnih kritičnih poročil o raznih novih knjigah in izdajah, ki posegajo v zgodovinsko in nji sorodne vede.

Cirilova književna šola.

Pravkar izišli zvezek je prvi, ki je izšel v novih razmerah, zato prinaša na uvodnem mestu »Nekaj kronike«, tičoče se zgodovinskih dogodkov v zvezi z ustanovitvijo Ljubljanske pokrajine. — Najzanimivejša razprava tega zvezka je iz peresa univ. prof. dr. Fr. Grivca *»Drugi frisinški spomenik in Cirilova književna šola«*. Pisec se že dolgo časa vztrajno bavi z raziskovanjem najstarejše slovenske zgodovine, zlasti razdobja, ko sta živela in delovala med našimi predniki poznejša svetnika Ciril in Metod. V tej svoji razpravi razglablja prof. Grivec drugi frisinški spomenik, ki je ohranil odlomke škofovega (in duhovnikovega) nagovora, opominjajočega vernike k skesani spovedi. Ta odlomek je prikrojen za rimski obred, a nagovor je po dokazovanju pisca *»brez dvoma v celoti delo Cirilove književne in bogoslovne šole«*, kar je značilno in za našo kulturno zgodovino važno dognanje, če bo do kraja vzdržalo znanstveno kritiko. Dr. Grivec izvaja:

V duhu te šole so izoblikovane vse glavne misli, kjer je bila mogoča neka govorniška razgibanost: dedov (izvirni) greh, solzno telo, izgnanstvo iz božje slave, sinovi božji, uporaba zgleda svetnikov, zlasti svetniško približevanje Bogu in nekoliko tudi misel, da s skesano spovedjo dobimo to, kar so svetniki prvih stoletij dosegli z mučeništvom. Glavno govorniško gradivo od začetka do konca ima torej znake stare cerkvenoslovanske šole. Oblikovalec glavnega gradiva je brez dvoma vplel tudi tiste misli in oblike, ki niso očitno vzhodne, marveč skupne vzhodnim in zahodnim kristjanom, nekatere pa celo svojstveno zahodne. Na takšnih mestih je nekoliko odvisen od karantanskoslovenskega besedila že dotlej prevedenih molitev. Sled odvisnosti od karantanskoslovenske predloge je Jagić priznal le v skupni frisinški in Klimentovi misli (obliki): bi mu bilo življenje (živeti). Do tu smo v glavnem na trdno podprtih tleh. Na tej podlagi si smemo dovoliti še nekoliko sklepov in domnev — izvaja pisec in sklepa:

Verjetno je, da je pri sestavi cerkvenoslovanske (v glagolici zapisane) predloge drugega frisinškega spomenika sodeloval Kliment, ki je potem nekaj misli skrbno sestavljenega govora kot delno svojo last uporabil v dveh svojih govorih. Nagovor je bil sestavljen okoli l. 870, ko je bilo treba nadomestiti salzburško duhovščino ter paziti, da bi ljudstvo ne pogrešalo dušne hrane. Slovesno škofovo (ali duhovnikovo) opominjanje k skesani spovedi, ohranjeno v drugem frisinškem spomeniku, je napravljalo močen vtis; primerno bi bilo, da se ohrani tudi v okviru slovanske liturgije. Morda je ta resni nagovor uporabljal tudi Kliment, ko je l. 870 do 873 po svojih močeh nadomeščal odsotnega Metoda; zato se mu je tembolj vtisnil v spomin.

Doslej ohranjeni frisinški nagovor tvorijo odlomki, ki jih je neki duhovnik nemškega posluha sto let pozneje po narekovanju in sluhu posnel iz celotnega (v glagolici spisanega) nagovora. Pri tem prenašanju in grafično površnem zapisku se je prejšnji jezikovni tečaj tako zabrisal, da je jezikovno primerjanje težavno in v mnogih točkah dvomljivo. Težko je določiti, koliko panonskih ali karantanskih oblik je bilo že v prvotnem rokopisu, koliko se je prvotna predloga pri prepisovanju v 10. stoletju menjavala ter koliko sta prejšnje oblike spremenila narekovalec in zapisovalec frisinškega spomenika. Zato so zgoraj navedene misli in oblike, ki so bile pri pomanjkljivem prenašanju precej nepokvarjeno zajete, tem važnejše priče Cirilove književne in bogoslovne šole v Panoniji in Moravi. To so sledovi značilnega spajanja vzhodnih in zahodnih prvin, zraščanja bizantinsko-grške krščanske kulture z rimskimi tradicijami in s slovensko prvotnostjo pod vodstvom genialnega Konstantina (Cirila), ki je celo pri prevajanju rimske maše svobodno snoval in rimsko besedilo poživljal s svojo grško miselnostjo.

Tako prihaja pisec k sklepu: Po knezu Koclju je naša zgodovina tesno zvezana s sv. Cirilom in Metodom. Drugi frisinški spomenik pa je ohranil sledove književnih posledic te zveze. *Naš najstarejši književni spomenik je torej neizbrisno spojen z versko-prosvetnim delom solunskih bratov.* Solunska brata sta neizbrisno vknjižena v slovensko zgodovino. Poročila starih cerkvenoslovanskih virov o uspešnem delu sv. Cirila in Metoda v slovenski Panoniji pod junaškim pokroviteljstvom idealnega kneza Koclja so s tem nepobitno potrjena. Ker so bili frisinski spomeniki napisani v Karantaniji ali vsaj namenjeni za dušno pastirstvo med karantanskimi Slovenci, je potrjena tudi zveza karantanskih Slovencev s panonskimi...

Gradišče in Gradec

Univ. prof. dr. Milko Kos je zastopan z razpravo *»Gradišče in Gradec v slovenskem srednjem veku«*. Pisec se bavi s tema dvema, v naših krajih razširjenima krajevnima imenoma, ki ju zasledimo tudi v krajih izven našega sedanjega etničnega področja, o katerih pa vemo, da so jih nekoč naseljevali ljudje naše govorice. Pisec sklepa: Gradišče in Gradec sta glavni označbi ki so jih Slovenci uporabljali pri poimenovanju utrjenih krajev v prvih stoletjih po prihodu v novo domovino. Gradišče pomenja prvenstveno kraj, kjer je bil nekdaj gradec ali grad. Predvsem velja ta označba za mesta utrjenih postojank izza predslovenske dobe. Kasneje, toda bolj poredkoma, so Slovenci imenovali gradišče tudi porušene gradove srednjeveškega nastanka. Gradec pomenja prvenstveno utrjeno postojanko staroslovenske dobe. Številni taki gradci nastanejo na mestu v bližini in ob predslovenskih gradiščih. Pisec zaključuje: Slovenci so se sprva radi naseljevali v območju in prostorninskem okolišu predslovenskih gradišč.

Neolitske stanovanjske jame na Vinomeru

V tem arheološkem poročilu razpravlja doc. dr. Rajko Ložar o izkopaninah, ki jih je začel za Narodni muzej v Ljubljani v Vinomeru pri Metliki. Gre za človeške naselbine iz neolitske dobe. Odkritje nove postojanke pomeni važno pridobitev za našo slovensko prazgodovino. K neolitiku slovenskih tal kaže tretji tip naselbine: poleg stavb na kolih in jam še stanovanisko jamo — kočo na ravnem. Pisec razglablja kulturnohistorični značaj in pomen vinomerskih izkopanin in njih zvezo z vučedolsko in ljubljansko kulturo, ter sklepa, da je kultura teh naselbin čisto neolitska v vsebinskem pomenu besede, a poznoneolitska v kronološkem. Nastala je verjetno v dobi, ko je drugod že vladal baker.

*

V zvezku je tudi kratek prispevek prof. B. Sarie »Rimski nagrobnik na Ljubljanskem barju«. Slede nekrologi: o J. Barletu piše J. Turk, o dr. M. Dolencu in dr. Ivanu Hribarju J. Polec, o dr. V. Peterlinu S. Kranjec, o dr. Fr. Trdanu M. Miklavčič in o dr. Avgustu Žigonu Fr. Stele.

V rubriki Slovstvo so nekatera zanimiva kritična poročila, med njimi obširna ocena dr. Dabinovićeve »Hrvatske državne i pravne povijesti« iz peresa pokojnega dr. M. Dolenca, Fr. Zwitter ocenjuje med drugim Prijateljevo »Kulturno in politično zgodovino Slovencev«, Jos. Mal Marescottijevo delo »Guerra diplomatica« itd.

Obnovite naročnino!

Severna Afrika

Italijanska poljska bolnica, ki je bila od britskega letalstva obstreljevana s strojnicami navzlic vidnim znakom Rdečega križa

Hongkong

L. 1793. je sprejel angleški odposlanec lord Macartney v Pekingu iz rok visokega kitajskega dvornega uradnika obsežno sporočilo cesarja Čienlunga britskemu kralju Juriju III., ki se je končalo z besedami: »Kakor se je mogel Vaš poslanik sam prepričati, imamo vseh stvari sami v obilni meri. Ne polagam nobene važnosti na Vaše tuje, čudno in surovo blago. A ker ima Vaše ljudstvo veliko potrebo po našem čaju, našem porcelanu in naši svili, smo Mi, Gospodar Nebes in Zmajevega prestola, kot znak Naše milosti dovolili, da se ustanove inostranski hongi (trgovinska oporišča) v Kantonu in njegovi okolici. Vaše želje naj se zalagajo od tam in naj bodo deležne Naše velike dobrohotnosti.«

Ta dokument iz l. 1793. je postal prava morilna harpuna v kitajskem telesu. Kajti sčasoma so Angleži odkrili prav preprost pripomoček, s katerim so iz Kitajske uvožene sirovine plačevali poceni — bil je to indijski opij. Med tem ko je Kitajska še v 18. stoletju prejela za svoje proizvode okrog 2 in pol bilijona lir v obliki srebrnega denarja, ki so ji ga plačevali za te proizvode, je zloglasna Vzhodnoindijska družba samo v pol stoletju zaslužila skoraj 4 bilijone lir z indijskim opijem. Kitajsko je odtok toliko srebra spravil na rob propada. Toda klic po mamilnem strupu je postajal v njej čedalje glasnejši. Angleži ga niso mogli dobavljati v zadostni meri. Vsa kitajska politika, vsa kitajska uprava je postala plen najhujše korupcije. Angleži so imeli svoja trgovska oporišča v najbližji bližini Kantona ter ob izlivu reke Sikianga. Brze džunke so prepeljavale strup v deželo, kitajski provincialni uradniki so se dajali podkupovati na debelo in Robert Montgomery Martin, tedanji vodja britskih kolonialnih zadev, je izračunal, da je bilo najmanj deset milijonov Kitajcev predanih uničujoči strasti.

Nič ni pomagalo, da se je nekega dne pojavil v Kantonu kitajski cesarski komisar, odredil zaplembo 20.000 zabojev opija in dal razgnati tihotapske centrale v Hongkongu. Po tem dejanju so zagrmeli topovi. Po nankinški pogodbi, ki je sledila pojavu britske mornarice na reki Jangceju, je Kitajska plačala 21 milijonov dolarjev vojne odškodnine, predala Angležem Hongkong, ki je postal s tistim dnem kronska kolonija, odprla pet luk, med temi baš za Hongkong važni Kanton, trgovini s tujci in je britskim državljanom na vsem svojem ozemlju priznala eksteritorialne pravice.

Mesto Hongkong samo se imenuje po kitajsko Hiang Kiang (Dolina dišeče vode), in sicer po nekaterih potočkih, ki izvirajo v gorovju. Leži vse na otoku, tako da je bilo nekoč za kitajske razmere neosvojljivo, ter obvladuje ustje reke Kantona. Otok ima 69 štirjaških kilometrov površine in spada med najlepše na svetu. Tujcu, ki prihaja s parnikom sem, se odpira čudovita skalna panorama. Obe veliki reki, ki se tu izlivata, Sikiang (Zapadna reka) in Biserna reka, ob kateri leži nekoliko bolj zgoraj mesto Kanton, barvata morsko vodo rumeno rjavo. Osebni parniki pristajajo neposredno ob nabrežju Viktorije, glavnega kraja na otoku, med tem ko je bilo videti v ozadju zaliva, ob otoku Kavlunu, sive siluete angleških vojnih ladij. Otoško mesto je seglo tudi na celino, kjer ima eden izmed mestnih predelov isto ime kakor otok Kavlun. Anglija se namreč nikoli ni zadovoljila s samim otokom, temveč si je tudi na gorati celini ustvarila svoje oporišče. Tako Viktorija, kakor Kavlun na celini sta bila podoba bogatih angleških kupčij s Kitajsko. Hongkonško pristanišče je napolnjevalo najbolj hrupno in vrveče življenje. Angleški trgovci in njih kitajski družabniki so bili bogati ljudje med tem ko je Kitajska gladovala in se uničevala v tisočerih državljanskih vojnah. Pristanišče je imelo skoraj isto toliko prometa kakor London!

V zalivu Hongkonga in v Viktoriji plapola danes japonska zastava. Ko so Japonci zasedli Hongkong, so pregnali Angleže iz zadnje njihove posesti ob kitajski celini. Zanimivo je to drobno dejstvo: Leta 1841. so morali Kitajci po opijski vojni prepustiti Hongkong Angležem, točno sto let pozneje pa so se tu vsidrali Japonci

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

»Halo, stari dečko!« je pozdravil Mac Tavish svojega škotskega rojaka Murphyja. »Najmanj deset let se nisva že videla!«

»Da, tako je prijatelj! Dolgo je tega. To svidenje pa morava na vsak način proslaviti!«

»Seveda, seveda, to je prava beseda! Toda ali se lahko še spomniš: zadnjič sem plačal jaz!«

•

»Kolikokrat na dan vas prične trgati?« je vprašal zdravnik.

»Oj, najmanj vsakih deset minut!« je potožil pacient.

»In kako dolgo trajajo bolečine?«

»Najmanj poldrugo uro!«

ANEKDOTA

Reklama je v Ameriki vse. Ko se je proslula letalka Amelia Earhardtova vrnila s svojega velikega poleta domov, je našla med neštetimi čestitkami tudi brzojavko čistilne tvrdke, ki je bila letalka v New Yorku nje stalna klientka. Brzojavka se je glasila:

»Tisoč čestitk — stop — vedeli smo, da se vrnete zdravi — stop — tvrdka ni izgubila še nikoli nobenega klienta.«

VSAK DAN ENA

»Oprostite, ali imate mogoče tableto aspirina pri sebi?«

SPORT

Od tabele do tabele

Spet statistični pregled, ki nam kaže vrednost naših plavalnih izidov v minuli sezoni

Prsni plavalci Ilirije, prav tisti, ki so bili nedavno tega tako marljivi, da so sestavili lestvico najboljše petorice med našimi plavalci, so se vzpodbujeni z objavo njihovega članka lotili sestave drugačnega pregleda, ki se prav tako nanaša na vrednost plavalnih izidov v naši pokrajini ali prav za prav ekipe SK Ilirije v minuli sezoni. Ker so zdaj statistike in pregledi skoraj na dnevnem redu — kar povejmo, da nas deloma tudi pomanjkanje dogodkov na terenu sili, da se sem in tja zatekamo tudi h gradivu te vrste — objavljamo njihovo najnovejšo lestvico ne samo v njihovo, temveč tudi v naše zadovoljstvo z željo obenem, da bi z njo razveselili tudi čim več naših čitateljev, ki se s sportom bavijo tudi kdaj, kadar so doma za pečjo.

Plavalni sport — tako pravijo sestavljalci tabele — že dolgo pogreša pregleda, po katerem bi bilo mogoče določevati absolutno vrednost plavalnih rezultatov. Atletom služijo v ta namen znane finske tabele, za plavalce pa je to stvar do določene meje rešil strokovnjak dr. Veschi, ki je l. 1937. objavil formulo, po kateri se da vsak rezultat primerjati s svetovnim rekordom v dotični disciplini (svetovni rekord deljen z rezultatom in svetovnim rekordom da vrednost rezultata). Po tej metodi so naši mladi plavalci izračunali vrednost vseh letošnjih izidov v domačem plavalnem sportu in ugotovili, da je letos 19 moških in še tri ženske postavilo vsega 40 izilov, ki so po tem ključu vredni več kakor tri točke. Vrstni red teh izbranih plavalcev je po njihovi vrednosti naslednji:

1. **Žižek** — 400 prosto — 5:10,7 — 8,709, (1500 pr. 21:15,2 — 8,349), (200 pr. 2:22,6 — 8,260), (100 pr. 1:04,3 — 7,139).
2. **Močan** — 1500 prosto — 21:19,5 — 8,094, (400 pr. 5:23,1 — 6,277), (100 pr. 1:07,4 — 5,127), (200 pr. 2:32,5 — 5,028).
3. **Pelhan** — 100 prosto — 1:04,1 — 7,325), (100 hrbtno 1:14,6 — 6,535).
4. **Hercog** — 200 prsno — 3:05,4 — 5,574, (100 prsno 1:23,4 — 4,180).
5. **Mihalek** — 1500 prosto — 22:29,5 — 5,405. (400 pr. 5:31,4 — 5,288).
6. **Brozovič** — 200 prsno — 3:08,4 — 5,038, (100 prsno 1:28,0—3,251).
7. **Žigon** — 200 prsno 3:10,8 — 4,678, (100 prsno 1:28,5 — 3,174).
8. **Hudnik** — 100 prosto 1:08,8 — 4,548, (400 pr. 5:56,0 — 3,605), (1500 pr. 24:39,7 — 3,340).
9. **Loeser** — 200 prosto 2:37,2 — 4,240.
10. **Grašek** — 100 hrbtno 1:20,6 — 4,069, (200 hrbtno 3:02,8 — 3,711).
11. **Smrkolj** — 100 prosto 1:10,6 — 3,972, (400 pr. 6:08,6 — 3,100).
12. **Sovre** — 200 prsno — 3:23,1 — 3,425.
13. **Rotter** — 100 prosto — 1:13,0 — 3,397.
14. **Primožič** — 200 prosto — 2:45,4 — 3,330.
15. **Jovanovič** — 100 prosto — 1:13,4 — 3,318.
16. **Prešern** — 200 prsno — 3:25,8 — 3,235.
17. **Mikyška** — 200 prsno — 3:26,0 — 3,221, (100 prsno 1:28,3 — 3,205).
18. **Petek** — 200 hrbtno — 3:09,8 — 3,144.
19. **Andoljšek** — 100 prosto — 1:150 — 3,032.

V oklepaju so ostali rezultati istega plavalca, vredni nad 3 točke.

Čeprav najboljši predstavnik slovenskega plavalcev Žižek letos ni dosegel lanske forme, je kar s tremi rezultati prekoračil vrednost 8 točk. Preko te višine se je povzpel tudi še Močan, medtem ko je Pelhan z rezultatom na 100 m hrbtno prekosil najboljšega prsnega plavalca Hercoga.

Iz gornjega pregleda je še razvidno, da se Žižku najbolj prilega srednja proga, da je Močan izrazit maratonec, da je Pelhan v hrbtnem stilu (čeprav je tu bolj doma) slabši kakor v prostem, da so vsi prsni plavalci najboljši na olimpijski progi in da so slednjič mladi crawlisti večinoma najuspešnejši na 100 m in še mnogo takega.

Med ženskami je položaj po teh izračunih naslednji:

1. **Werner** — 200 prsno — 3:25,2 — 5,909, (100 prsno 1:35,2 — 5,347).
2. **Koželj II.** — 200 prsno — 3:41,8 — 3,790, (100 prsno 1:43,4 — 3,457).
3. **Finc** — 400 prosto — 6:25,0 — 3,535.

Letos je pregled takih ženskih rezultatov precej skromen, ker lanske ali prav za prav predlanske najboljše moči iz ženske ekipe: Keržanova, Saša Finčeva, Bradačeva in Martinova sploh niso plavale. Edino letošnjo pridobitev je imela Ilirija v izredno nadarjeni Koželjevi II. Med omenjenimi tremi plavalkami v pregledu preseneča tretje mesto Finčeve, ki pač v pretekli sezoni ni prišla do tega, da bi bila plavala svojo progo na 100 m prosto in na 100 m hrbtno. Na treningu je na prvi progi dosegla čas 1:14.8, ki je po prej navedeni formuli vreden 6:333 točke in bi bila z njim seveda prišla na prvo mesto **Ž. S. P.**

Gramofoni za nemške vojake

Svoječasni poziv nemškega propagandnega ministra dr. Goebbelsa po radiu, naj bi prebivalstvo podarilo vse gramofone in plošče, ki bi jih moglo pogrešati, za vojake na vzhodni fronti, je imel dober uspeh. Kakor poročajo iz Berlina, so do danes zbrali nad 50.000 gramofonov in nad 2 milijona plošč.

Madžarska moda

Budimpeštanski mestni svet je sklenil, da ustanovi centralo za madžarsko modo. Ta centrala bo tesno sodelovala z zbornico za trgovino in industrijo ter bo imela odločilno besedo v vseh modnih vprašanjih. Vsako leto se bo v okviru budimpeštanskega velesejma vršila velika modna razstava.

Očetovsko dobri soustanovitelj in dolgoletni predsednik našega zavoda

mil. gospod Ivan Sušnik

apostolski protonotar, kanonik ljubljanskega stolnega kapitlja itd.

se je nepričakovano hitro za vedno poslovil od nas. Prav sredi dela za dobro naše zavarovalnice se ga je dotaknil dih večnosti.

Pokojni gospod predsednik nam je vedno bil vzor nesebičnega narodnega delavca, zgled tihe marljivosti in vzvišen primer blagega predstojnika.

Z globoko hvaležnostjo združujemo svoje molitve v prošnji do Onega, kateremu je pokojnik vse življenje tako zvesto služil, naj mu bo obilen plačnik.

LJUBLJANA, 2. januarja 1942-XX.

Nameščenci in sodelavci

VZAJEMNE ZAVAROVALNICE V LJUBLJANI

Kronika

• Smrtna žrtev zime v Rimu. Sneg, ki je kakor v drugih krajih Italije v znatni količini padel tudi v Rimu, je povzročil več nesreč, izmed katerih je ena zahtevala smrtno žrtev. Električnemu omnibusu je na poledeneli cesti spodrselo, pa je treščil v dve ženski, v 63letno Elizo Madrigalijevo in 21letno Ido Cupijevo. Pri tem je Madrigalijeva dobila tako hude poškodbe, da je na prevozu v bolnico podlegla.

• Prepoved posečanja krčem. V smislu §§ 52 in sl. uredbe o izvrševanju očuvalnih odredb se razglaša, da se je s pravomočno sodbo Okrožnega sodišča v Novem mestu z dne 18. novembra 1941 Kzp 12/41-42 izrekla prepoved posečanja krčem (gostinskih obratov) Fortunj Antonu, sinu Vida in Marije, roj. Kamnikar, roj. 30. junija 1906 v Vidmu pri Temenici št. 1, istotam stanujočemu, oženjenemu posestniku, pristojnemu v občino Št. Vid pri Stični, okraj Ljubljana-okolica, za dobo dveh let. Začetek dobe prepovedi posečanja krčem prične 22. novembra 1941. Konec te dobe je 22. novembra 1943. Kdorkoli, ki ve za to razglašeno prepoved, bo v gori označeni dobi vendarle postregel imenovanemu z opojilom, bo kaznovan po § 268 k. z.

• Zanimiva starinska trdnjava. V vasi Svetem Kirilevu nedaleč od Stare Zagore v južni Bolgariji so začeli oktobra izkopavati starinsko naselbino. Na delu so nemški in bolgarski raziskovalci, ki jih vodi dr. Bittel, ravnatelj nemškega arheološkega instituta v Carigradu. Naselbina je 10 m visok in 50 m širok umetni griček, ki se je v teku dolgih stoletij različno izpreminjal. To je bila nenavadna trdnjava, ki pa so jo doslej odkrili le v majhnem delu. Našli so nekatere keramične izdelke, po katerih sklepajo, da so bili pripadniki trdnjave v stikih s prebivalstvom ob Egejskem morju in v Mali Aziji. To dokazuje, da je bila trdnjava v 3. stoletju pred Kristom posredovalka med evropsko in azijsko kulturo svoje dobe.

• Proglas nemškega prehranjevalnega ministra. Državni minister za prehrano in kmetijstvo, obenem državni kmetski vodja Walter Darré je ob novem letu izdal proglas na ves nemški kmetski narod. Pravi, da mora v bodočnosti sleherni posameznik izvrševati velike zahteve. Saj je ves trud pri vsakdanjem delu v domovini le malenkosten nasproti požrtvovanju, ki ga izkazujejo nemški vojaki sleherni dan in sleherno uro za narod in državo. Nemški kmetje se morajo izkazati dostojni nemških vojakov in morajo trdo in zagrizeno prevzeti sleherni trud, da bo krušna košara nemškega naroda ostala zmerom polna. V neomahljivi zvestobi mora stati nemški kmetski narod v vrstah Adolfa Hitlerja, pripravljen na sleherno žrtev. Če bo vsakdo izpolnil svojo dolžnost, potem bodo Nemci zmagali.

• Hud mraz v Bolgariji. Zadnje dni vlada po vsej Bolgariji hud mraz. Povsod leži okoli 30 cm debela snežna odeja. Motenj v prometu doslej še ni bilo.

• Prepoved ameriških gramofonskih plošč. Ministrstvo ljudske prosvete je izdalo odlok, s katerim se prepoveduje prodaja gramofonskih plošč, na katerih so reproducirane pesmi ali plesna glasba ameriških avtorjev. S tem odlokom je samo razširjena prepoved, ki je že doslej veljala za reprodukcijo pesmi in glasbe avtorjev — židov ali podanikov sovražnih držav.

IZ LJUBLJANE

u— **Nova grobova.** V 63. letu starosti je po dolgi, mučni bolezni mirno preminul posestnik in gostilničar v Dolskem pri Ljubljani g. Miroslav **Medved.** Pogreb dragega rajnkega bo v soboto ob 15. iz Tomačevega v začasni grob na pokopališče k Sv. Križu. Umrla je zasebnica ga. Julijana **Smoletova.** Njen pogreb bo v soboto ob 16. iz kapelice sv. Jakoba na Žalah k Sv. Križu. Pokojnima bomo ohranili blag spomin, žalujočim svojcem pa izrekamo naše iskreno sožalje.

u— **Mestnim revežem za božič in Novo leto** je stalni neimenovan dobrotnik poslal 1000 L., industrijalec g. **Fran Bonač,** predsednik Ljubljanskega velesejma, je pa nakazal 2000 L. Mestno poglavarstvo izreka obema velikima dobrotnikoma mestnih revežev najtoplejšo zahvalo.

u— **Živilske nakaznice** so vse razdeljene, kolikor je bilo mogoče ugotoviti naslovov. Kdor pa navzlic temu še ni dobil živilske nakaznice ali dodatnih kart, ki mu pripadajo, naj jih reklamira od sobote 3. januarja dalje v dvorani Mestnega doma od 9. do 14. Spet opozarjamo, da gospodinje, hišne pomočnice in gostinsko osebje nima pravice do dodatkov ter bi zato brez uspeha reklamirali dodatne karte. Obenem opominjamo trgovce, peke in gostilničarje, da smejo racionirano blago oddajati samo po predložitvi celih nakaznic, torej samo na nakaznice s pravilno izpolnjeno glavo.

u— **Lepa gesta ljubljanskih trgovcev.** Prejeli smo: Lep dokaz socialnega čuta za svoje nameščene v teh težkih časih je pokazala velika večina ljubljanskih trgovcev z nekaj redkimi izjemami s tem, da so obdarovali svoje nameščence z nepričakovano božično nagrado ter za novo leto še s tako zvano 13. plačo. Vsi ti nameščenci se svojim gospodom šefom za velikodušno darilo najiskrenejše zahvaljujemo ter jih zagotavljamo, da se bomo še z večjo vnemo lotili dela v procvit njihovih podjetij.

u— **Uprava Narodnega gledališča javlja p. n. občinstvu,** da zaradi pogostih bolezenskih primerov, ki vsako zimo ovirajo predvideni potek repertoarja, ne more vselej pravočasno obvestiti občinstva o nastalih nenadnih spremembah. Ker je premaknjen čas predstav in izid dnevnikov, poleg tega pa ni mogoče nadomestiti obolelih pevcev z gosti iz Zagreba in Beograda, kakor v prejšnjih sezonah, prosi uprava obiskovalce, naj to upoštevajo.

u— **Sobota in nedeljo v »Veselem teatru«.** Naš novoletni spored predvajamo v soboto ob 18.30, v nedeljo pa ob 14.30, 16.30 in ob 18.30. Predprodaja vstopnic v soboto ob 10. do 13. ure, v nedeljo pa od 10. ure dalje do večera. Na sporedu so: petje, skeči, akrobatika, ilustrirani dovtipi itd. Kot gost nastopa g. Ljubiša Jovanović. Preskrbite si pravočasno vstopnice— — Uprava.

Danes ‚Veseli teater' ob ½ 19.

u— **Združenje brivcev in frizerjev** obvešča svoje članstvo, da se vrši napovedani sestanek v nedeljo dne 4. I. 1942. ob 10. uri dopoldne v beli dvorani hotela Union, vhod skozi kino Union. Prosimo točnosti in sigurne udeležbe, ker je sestanek namenjen ureditvi cenika, izdanega po Vis. Komisariatu, zatorej pridite vsi. (—)

u— **Nedeljsko zdravniško dežurno službo** bo opravljal od sobote od 20. ure do ponedeljka do 8. ure zjutraj mestni višji zdravnik dr. A h č i n Marjan, Korytkova 18, telefon 36-24.

u— **Velikodušen dar.** Iskreno se zahvaljujemo neznanemu dobrotniku, ki je bil naš pacijent, za 2000 L., ki jih je podaril našim bolnikom za božičnico. Kirurgična klinika.

u— **Nekaj nesreč.** S kolesa je padel in se potolkel po glavi in rokah 33 letni delavec Franc Štancer iz Zelene jame. Pod avtomobil je zašla 21 letna delavka Ivana Pleškova. Dobila je poškodbe po vsem telesu. Pri drsanju si je zlomila levo nogo 12 letna hčerka železničarja Majda Maroltova iz Ljubljane. Pri padcu si je zlomil desnico 17 letni sin kočarja Franc Strnad iz Strug. 24 letnega Vinka Jakliča, sina mlinarja in žagarja iz Velikih Lašč, je nekdo po nesreči udaril po glavi. Levico si je zlomila pri padcu 66 letna posestnica Iva Kremenškova iz Račne. 37 letni posestnik Lovrenc Urbančič iz Brezovice pa si je pri padcu nalomil rebra. 53 letni mehanik Karel Martelanc iz Borovnice je padel in se ranil na levici. S kolesa je padla in se poškodovala po nogah 46letna trgovka Ivanka Vrhunčeva iz Ljubljane.

Iz Tržaške pokrajine

Uspehi Tržaškega tria. Tržaški trio, ki ga tvorijo Dario De Rosa (klavir), Renato Zanettovich (violina) in Libero Lana (violončelo), je nedavno gostoval v Benetkah, Milanu, Pesaru in Anconi. Umetniki so na turneji dosegli velike uspehe, o čemer pričajo strokovna poročila iz vseh mest, kjer so nastopili.

Nabor mladeničev, rojenih leta 1924. Tržaška občina je objavila poziv za vpis mladeničev, rojenih leta 1924, v naborne liste. Vsi italijanski državljani in pa oni inozemci, ki z vstopom v armado lahko postanejo državljani, rojeni od 1. januarja do 31. decembra 1924, ki prebivajo na področju občine, morajo v teku januarja zahtevati vpis v naborni seznam. Prav tako morajo zahtevati vpis tudi oni prebivalci na področju občine, rojeni leta 1924., ki so brez državljanstva.

Umrli so v Trstu 86letni Andrej Dadič, 35letni Marin Gomizelj, 86letna Klara Krasusky, vdova Jelusič, 75letna Marija Zotta, poročena Rus, 66letni Anton Abram, 69letna Amalija Ferarrin, vdova Štrus, 59 letna Alojzija Svetlič, poročena Zucolin, in 73letna Ivana Kanzler. Na oklicih so pari: ladijski natakar Oton Jug in zasebna nameščenka Marija Vertovec, delavec Nazarij Rason in zasebnica Marija Kovačič ter ladijski natakar Karel Sancin in zasebnica Amalija Luppieri. — Dne 31. decembra je bilo v Trstu 5 rojstev, 16 smrtnih primerov in 12 porok.

Iz Spodnje Štajerske

Do končne zmage. Zvezni vodja Heimatbunda Franc Steindl je napisal v novoletni številki mariborskega dnevnika uvodnik, v katerem pravi: Leto 1941 bo vpisano kot eno izmed najsilnejših obdobij v nemško zgodovino in v zgodovino vse Evrope. Na pragu novega leta se spodobi tiho postati, pogledati nazaj in iz opazovanja dogodkov, ki so za nami, črpati moč in duševno silo za ure preizkušnje, ki še pridejo. Pri tem stopa v ozadje osebna usoda s svojimi sencami in radostmi, s srečo in skrbmi. Vse nemško čustvovanje in mišljenje je posvečeno samo usodni borbi nemškega naroda, bodočnosti države in Hitlerjevi volji. Potem ko obnavlja spomine na priključek Spodnje Štajerske k Nemčiji, naglašujoč, kako je treba vzgojiti spodnještajersko ljudstvo, izvaja Franc Steindl: »Ne vemo usodnih črt leta 1942. Prineslo nam bo delo, trud in skrb, pa tudi veselje in uspeh. Bo kakor lansko leto v znamenju Nemčije in njenih zaveznikov. Nemške armade bodo spet korakale in zmagale. Ali bodo v letu 1942 zapeli zvonovi miru in oznanili konec vojne, o tem se ne razpravlja. Nemčija se bori ne glede na termine do končne zmage. Ravnalca usode, ki stoji nad nami, moramo verno prositi, naj nam ohrani Hitlerja!«

Novi grobovi. V Mariboru sta umrla 75-letna železničarjeva soproga Julijana Dačko in 77-letni hišni posestnik Josip Brauchart. Na Počkavi pri Mariboru je umrla zasebnica Elizabeta Lorberjeva, stara 64 let. V mariborski bolnišnici je umrl 58-letni sprevodnik Simon Bednaršek.

Prodaja znane papirne trgovine. Po 35 letih svojega obstanka je prešla znana mariborska veletrgovina s papirjem Vilko W e i x l in sinovi s 1. januarjem v roke tvrdke H. Karbeutz. Slednja je prevzela skladišče kakor tudi poslovne prostore. Papirna trgovina Weixl je bila vsa dolga leta vodilna v pogledu papirja ter pisemskih, šolskih in pisarniških potrebščin.

Tudi kože zajcev in kuncev so dobrodošle za zbirko toplih potrebščin za nemške vojake na vzhodu. V mariborskem dnevniku je objavljen poziv, naj oddajo ljudje suhe, neobdelane kožice, ki so nujno potrebne za krzneno podlogo vojaških plaščev. Kožice se oddajo prav tam kakor ostale dajatve, nakar bodo izročene v potrebno predelavo.

Vrsta nesreč se je primerila v Mariboru in okolici. Grofica Lubienska je na svojem posestvu v Jarenini tako nesrečno padla, da se je hudo poškodovala na glavi in obležala nezavestna. Vendar je lahko ostala v domači oskrbi. 19letna Marija Nifergalova iz Maribora si je zaradi padca na poledici zlomila nogo. Pri smučanju se je 12-letni Stanko Vodnik iz Lajteršperga poškodoval na glavi in po životu. Tudi 22-letni brivski pomočnik Jože Bertoncelj iz Konjic se je poškodoval pri smučanju. Nadalje je na poledici padla 41-letna Matilda Gajškova iz Maribora in si zlomila nogo, 53letni delavec Janez Mikl pa si je poškodoval več reber. Padla je tudi 24letna tekstilna delavka Marija Cvetko v Melju in si zlomila levo nogo. Poškodovanci ležijo v mariborski bolnišnici.

Avtomobilska nesreča. V Št. Lovrencu na Pohorju sta na ovinku trčila osebni avto in avtobus. Izmed potnikov v osebnem avtu so dobili hude poškodbe na glavah 47-letni industrijec Rajmund Dietinger iz Fale, graški trgovec Viljem Steinböck in 47-letni šofer Janez Jesenik iz Maribora. Ponesrečence so brž prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Iz Hrvatske

Poskusni alarm za letalski napad v Zagrebu. V noči pred božičem je bila v Zagrebu vaja o zatemnitvi mesta. Okoli ½10. so naenkrat pogasili vso javno razsvetljavo, tako da je bilo mesto v popolni temi. Vaja je trajala četrt ure. Ob 10. pa so se oglasile sirene in dale znak za letalski napad. Vaja je trajala četrt ure in je dobro uspela.

Predpisi o zatemnitvi. Po izdanih predpisih bo trajala zatemnitev v mesecu januarju od 6. zvečer do 6. zjutraj, v februarju od 7. zvečer do 6. zjutraj, v marcu od 7. zvečer do pol 6. zjutraj, v aprilu od 8. zvečer do 5. zjutraj, v maju od pol 9. zvečer do 4. zjutraj, v juniju od pol 10. zvečer do 3. zjutraj, v juliju od pol 10. zvečer do 3. zjutraj, v avgustu od pol 9. zvečer do 4. zjutraj, v septembru od 8. zvečer do 5. zjutraj, v oktobru od pol 7. zvečer do pol 6. zjutraj, v novembru od 6. zvečer do 6. zjutraj in v decembru prav tako od 6. zvečer do 6. zjutraj.

Imenovanja v hrvatski vojski. S Poglavnikovo odredbo je bil imenovan za majorja Poglavnikove telesne garde Vilko Pečnikar. Za kapetana in namestnika poveljnika železniške milice pa je bil imenovan Josip Car.

Telefonski promet med Hrvatsko in Švico. Od 15. decembra je otvorjen telefonski promet med Hrvatsko in Švico skozi Nemčijo. Pristojbina za triminutni pogovor znaša 6.60 zlatih frankov.

Mostarski župan je umrl. Pretekli teden so v Mostarju pokopali župana rahmetli Muhameda F. Butama. Pokojni je bil eden najuglednejših muslimanov Herceg-Bosne. Poleg krajevnih predstavnikov civilnih in vojaških oblastev se je pogreba udeležil tudi general Giovanni Angelo Pivana, poveljnik italijanske divizije.

Iz Srbije

Upravna razdelitev Srbije. Z odlokom notranjega ministra Acimoviča je bila ukinjena razdelitev na banovine in uvedena nova razdelitev po okrožnih glavarstvih, ki jih je 14. Banatska okrožno glavarstvo ima svoj sedež v Petrovgradu, beograjsko v Beogradu, valjevsko v Valjevu, zaječarsko v Zaječaru, kragujevško v Kragujevcu, kraljevsko v Kraljevu, kruševsko v Kruševcu, leskovško v Leskovcu, mitroviško v Kosovski Mitrovici, moravsko v Čupriji, požarevsko v Požarevcu, užiško v Užicu in šabaško okrožno glavarstvo v Šabcu. Novi okrožni glavarji so že imenovani in imajo pooblastila, kakršna so imeli prej bani. Okrožna načelstva se dele na okrajna glavarstva, ta pa na upravne občine.

Zborovanje prosvetnih delavcev. V prostorih Kolarčevega vseučilišča so nedavno zborovali prosvetni delavci, po večini profesorji srednjih in meščanskih šol ter ljudskošolski učitelji. Razpravljali so o preosnovi srbskega šolstva, ki je postala nujna zaradi novo nastalih razmer. Uvedena bo že na ljudskih šolah najhujša borba proti komunizmu in proti drugim škodljivim vplivom, ki jim mladina v velemesth lahko podlega.

Posledice ukinjenja tramvajskega prometa. Po enomesečni ustavitvi beograjskega tramvajskega prometa so se zdaj pokazale ugodne posledice. Statistika ugotavlja, da so se Beograjčani v tem času odvadili vožnje. V vozovih ni več smrtno nevarne gneče, kakor je bila vedno prej. Pred ustavitvijo tramvajskega prometa so vozovi dnevno prepeljali okoli 120.000 potnikov, ki so plačali približno 250.000 dinarjev na voznini. Danes se vozi dnevno okoli 40.000 oseb in znaša izkupiček za vozovnice 130.000 din.

Nemški optanti iz Ljubljane in Kočevja

63. seznam oseb, ki so zaprosile za preselitev v Nemčijo (Službeni list 27. dec.) vsebuje naslednjih 148 oseb (v oklepajih starost in rojstni kraj):

LJUBLJANA

Predovičeva 24 in 22: Grad Avgust (37, Linz), Terezija roj. Brabant (46, Koroško); Mageri Janez (50), Berta roj. Senn (48, Tirolsko), Bruno (9), Karla (11). — **Pokljukarjeva 2:** Fidler Mihael (46, Onek), Kati roj. Jessenek (46, Celje), Peter (6), Pavel (6). — **Rudnik 17:** Drofenik Anton (56, Maribor). **Staničeva 10::** Franz Emil (41), Ana roj. Furtner (39, Leoben), Inge (8). — **Bleiweisova 3:** Luschan Edvard (75). Gizela rojena Stedy (73). — **Prule 6:** Praunseiss Avgust (66), Terezija roj. Rukli (66, Beljak) — **Rožna dolina:** Deutschmann Jožef (46, Maribor), Marija roj Tolmajnar (39, Vevče). — **Bethovnova 15:** Deutschmann Teodor (13, Vevče). — **Rožna dolina V in XI:** Gladitsch Janez (31, Globoki potok), Edeltraud roj. Losser (24); Valentin por. Hörtner Hedvika (34), Hedvika (9); Hörtner Jožef (42), Boris (16); Logar Filip (51, Verd), Janez (17, Gornja Radgona), bivajoč v Nemčiji. — **Gajeva 9:** Janschek Herman (35, Dunaj). — **Tržaška 10 in 40:** Kontschan Janez (43, Lepi kamen), Marija roj. Wrenk (41). Janez (17); Mayer Mihael (54, Nuštar), Vilma roj Kaspar (47, Slav. Brod), Mihael (10). **Medvedova 1 in 3:** Kunstl Erna (40); Pavlek por. Paar Maly (57, Zlatar), Vanda (19, Celovec). — **Hrenova 8:** Pleteršek Marija (56, Ptuj). — **Galjevica 154 in 204:** Sieberl Mihael (43, Olševek), Neža roj. Wiese (41, Toplice). Leo (15, Erlangen) Edit (11, Stuttgart), Fric (9), Ervin (7); Češenj Jožef (29, Trst), Ana roj. Lasar (21, Stara vas), Friderik (5 mes.). — **Tyrševa 47: 63 in 87:** Bürger Zofija (35); Visnowitsch Roza (71, Maribor); Wieser por Bučar Jožefa (59, Maribor). — **Ježica 80:** Vehar Valentin (43, Idrija), Katarina roj. Schlaf (38, Eisenkoppel), Fritz (18), Silverij (16), Emil (9). — **Gutsmanova 45:** Schischegg Janez (64, Maribor), Roza Marija roj. Coriary (40), Janez (9), Stanislav (7), Silvester (6). — **Livarska 3 in 4:** Roth Bogomir (43), Emilija roj. Nabernik (32, Gorica); Kioptschaver por. Nabernik Amalija (61). — **Dolenjska 33 in 48:** Pavlovčič Franc (79, Divača), Matilda rojena Schega (77, Litija); Moschina Rudolf (58, Celje), Marija roj. Cilenschek (54, Celje). — **Splitska 15:** Kunz Adelhajd (23, Nemčija). — **Aleksandrova 6** Koser Artur (32, Celje), Slavka roj. Magdič (30), Alija (9), Peter (6). — **Mestni trg:** 12 Jug Štefanija (49, Banja Luka); Cantoni Erna (55), Berta (50). **Hotel Metropol:** Jeglitsch Irma (21, Ptuj); Tornago pl. Leo (56) Frida roj Ranzinger (54, Kočevje). — **Ljubljanska 43:** Gorianz Jolanta (23, Bosani); Kohlfürst por. Gorianz Ana (73, Untergrossar). — **Tavčarjeva 9:** Sagadin Karel (57, Celje), Marija roj. Lepin (33, Kovače). — **Kolodvorska 8:** Iwanuscha Anton (41, Madžarska), Izabela roj. Lepin (33, Korosko), Anton (14), Daniela (13), Jožef (12), Janez (4), Viljem (2). — **Levstikova 2:** Drofenik Julijana (47, Konjice). — **Mivka 27:** Borštnar Albina (43, Litija); **Aleševčeva 30:** Bouzian por. Jerin Monika (47, Stare Breže). — **Podlimbarska 35:** Michor Hedvika (32, Dunaj); Mihor Mihael (63 Loka), Terezija roj. Kuntner (72, Dunaj). — **Prešernova 5:** Živič Janez (17, Ljubljana), Renata (14). — **Ižanska 39:** Černivec Engelbert (45, Trst). — **Dobrilova 6:** Dolenz Anton (57, Trst), Lia roj. Lourinetz (43, Dunaj), Edit (23, Trst, Irena (21, Maribor). — **Bezenškova 13:** Jagodic Edvard (23). — **Pred Škofijo 2:** Schmitt Oskar (60), Marijana roj. Weiss (52, Temešvar). — **Cesta 29. okt. 10:** Peteln Ferdinand (58, St Jurij), Otilija roj. Krumpfholz (47, Dunaj). — **Trnovski pristan 16:** Wilmann Janez (62, Koroško), Gusti roj. Czechak (55). — **Cesta Viktorja Emanuela 3:** Tschuffer Karel (24), Ana roj. Egia (66). — **Jesenkova 7:** Schorn Günther (23), Ivana roj. Pajk (32, Olomouc). — **Ambrožev trg 3:** Meinel Karel (39, Chemnitz), Ivana roj. Potočnik (55, Kamnik). — **Pražakova 15:** Mally Oton (69, Kranj). — **Lepodvorska 29:** Dežman Pavel (22), Frančiška roj. Boštjančič (50), Peter (18). — **Puharjeva 5:** Adamowitz por. Drenig Pavla (73, Gradec). — **Pot na Rožnik 2:** Sprinz por. Bukovnik Leopoldina (41, Dunaj), Janez (3) — **Aškerčeva 17:** Koser Anton (33, Celje), Antonija roj. Habian (33, Aleksandrovo. — **Frankopanska 21:** Narbl Ema (40). **Verdijeva cesta 10:** Stefantschitsch Julija (34, Celje). — **Poljanska 7:** Wurzbach pl. Norbert (35), Maša roj. Groschel (30), Andrej (8), Volfgang (2). — **Ljubljana:** Demschar por. Mastnak Antonija (24), Hilda (3); Teger Marija (49, Judenburg).

OBČINA ŠMIHEL - STOPICE

Podgrad: Pechiarich Jožef (41, Italija), Jera roj. Schwickert (39, Litija), Sergij (17), Marija (13), Hedvika (12), Ernestina (10), Demetrij (9), Karmen (6).

Občina Grosuplje: Grosuplje: Frangesch Vilibald (32, Bruck), Emilija roj. Koitz (33, Gradec)

Občina Gradac: Gradac: Primz Oton (32, Brodij), Karla roj. Kursin (21, Zadvorsko).

Upniki navedenih oseb morajo do 10. januarja prijaviti svoje terjatve Pobotnemu uradu za dolgove in terjatve, Ljubljana, Rimski trg.

*

57. seznam (Služb. list 24. dec.) vsebuje naslednjih 222 oseb (v oklepajih strost in rojstni kraj):

KAČEVJE — MESTO

Kočevje: Arko Janez (53), Erna roj. Stöckl (37, Laško), Giseltner (14), Roland (27); Pickert Franc (77, Nemčija), Jožefa roj. Tschinkel (70, Koblarji); Gösti Peter (43, Amerika), Jožefa roj. Lobisser (42, Mlaka), Peter (16), Viljem (13), Ana Marija (7); Ecker Jožef (25); Ledenik Friderik (42); Handler Franc (43), Ana roj. Hönigmann (47, Koblarji), Franc (18), Elfrida (15), Ernestina (8); Schusterschitz Karel (62, Ljubljana), Alojzija roj. Schneeberger (57), Št. Vid); Agresch Mihel (47, Zupelovec), Roza roj. Kocjan), Janez (12); Kropf por. Krämeritsch Marija (84, Šalka vas), Franc (14); Ferjuc Anton (37, Sladka gora); Hubalek Franc (49, Nekoš); Begusch Štefan (58, Sorica); Cetinski Anton (47, Rajšele), Marija roj. Spöck (68, Innsbruck); Klementschitsch Rudolf (22, Uršna sela); Hertzig por. Nastis Amalija (81, Reichenberg); Röthel Jurij (63, Koblarji), Marija roj. Nostis (53, Dunaj); Prenner Franc (39); Altenreither Franc (60), Evgenija roj. Stegmund (40, Vrbovec), Franc (16); Asoli Jožef (40), Marija roj. Schleimer (33); Banitsch Anton (65), Marija roj. Köstner (41, Onek), Anton (18); Braune por. Kren Marija (55, Gor. Ložine); Hutter por. Černigoj Frančiška (76); Dürfeld Alojzija (34), Vidi (15); Dornik Jožef (37, Amerika), Edeltraud roj. Scheschareк (31), Brigita (8); Dernah Jožef (61), Antonija roj. König (59, Kot); Trunk por. Dietinger Jožefa (72, Celovec); Darowitsch Franc (60, Sela), Helena roj. Schleimer (42), Janez (32); Erker Jožef (29, Stara cerkev), Cita roj. Verderber (25), Barbara (62); Verderber por. Engelman Ana (76); Erler Jakob (44, Waldorf), Marija roj. Hutter (62, Črni potok); Erker Viktor (57, Budimpešta), Marija roj. Kresse (57, Sela), Edgar (18), Elvira (24); Stonitsch por. Eppich Katarina (75, Nemška Loka); Eppich Rudolf (65), Rudolfina roj. Schusterschitz (85); Jakesch Herta (10); Woldin por. Fink Jera (71, Rogati hrib); Fartely Štefan (22, Oedenburg), Marija roj. Glač (19, Mala gora), Štefan (1); Handler por. Flack Ana (61), Rudolf (23); Fink Franc (33, Stari log); Falkner Friderik (45), Jožefa roj. Poje (36, Livold), Friderik (9), Rudolf (2); Funck por. Ganslmayer Ana (78, Črnomelj), Ana Judit (51), Jožef (7); Gladitsch Jakob (49, Glob. potok), Amalija roj. Eisenzopf (48, Stari log), Harald (13), Eleonora (9); Hegenbart Frančiška (53, Pišek); Handler Ludovik (55); Handler Janez (41), Kristina roj. Grün (37, Püttinger), Janez (13), Alojzij (11), Franc (10), Ana (7); Hold Otilija (38, Kukovo), Jožef (4); Herbst Edvard (40), Pavla roj. Kropf (40), Helma (11); Hutter Jožef (69); Hiris Jožef (37); Reumer por. Hutter Ana (71, Dunaj); Hönigmann Janez (31), Marija roj. Petschauer (41, Poljane), Rajnfrid (19), Adelhajd (17), Lovrenc (14), Marta (34); Hönigmann Adolf (67), Matilda roj. Braune (54); Hönigmann Henrik (49), Angela roj. Gabron (46, Idrija), Marta (11), Henrik (7); Hönigmann Jožef (34); Hönigmann Albert (38), Elfrida roj. Verderber (34), Elfrida (11), Herbert (8), Gerhard (5); Kresse por. Hönigmann Fančiška (72, Klinja vas); Stampfel por. Hönigmann Ana (69, Inlauf); Hönigmann Friderik (29) Erna roj. Mausser (26, Šalka vas), Adolf (1); Hönigmann Jurij (80, Mlaka), Marija roj. Pettin (75); Högler Ana (39); Hönigmann Jožef (64) Ema roj. Supantschitsch (61, Koprivnik), Greta (21), Jožef (19); Hönigmann Jožef (70), Marija roj. Hutter (66); Hönigmann Leo (37), Erna roj. Perz (34, Mahovnik), Erna (6), Leon (5); Petsche Viktor (10); Aberschek por. Hafner Alojzija (48, Prevalje); Hönigmann Janez (33), Baldtrand roj. Behrens (31, Berlin), Knut (4 mes.); Janschitz Ivana (63, Gradec); Jonke Jožef (26), Ana roj. Wiederwohl (25, Briga); Jonke Janez (34, Klinja vas), Jožefa roj. König (33), Ervin (10), Alfred (6); Jonke Franc (33, Klinja vas), Rozi roj. Bastar (30, Soteska), Elizabeta (7), Marija (3); Liende roj. Jonke Pavla (58, Celovec); Jonke Ana (21), Franc (26), Albina roj. Stalzer (25, Judendorf), Frida (22), Rudolf (57, Svetli potok), Ana roj. Mandeltz (55, tuj), Anamarija (5); Jaklitsch Janez (74, Mlaka), Ana roj. Waldau (56, Trbovlje), Štefanija (20), Jožef (17), Ana (15); Jaklitsch Edvard (30, Jeselnik), Marija roj. Rom (31, Mozelj); Kresse Alojzij (31), Ema roj. Petsche (29, Stara cerkev), Hela (4), Alojzij (3), Manfred (2 mes.); Krauland Jožef (44, Slov. vas), Marija roj. Verderber (36), Helmut (12), Rüdiger (9), Norbert (5), Elizabeta (7 mes.), Kropf Franc (30, Stari breg), Marija roj. Velički (29, Hamborn); Klun Jožef (32), Štefanija roj. Fink (32, Cvišlarji), Herbert (1), Hubert (6 mes.); Prenner por. Kikel Frančiška (67); Krisch Jožef (57), Marija roj. Klasnitzer (52, Görkau), Marija (29); König Franc (43, Mlaka); König Franc (23, Steyer); Kikel Alojzij (48, Stari log); Kren Janez (33, Stari log); Kresse Alojzij (61, Konca vas), Marija roj. Rom (57), Velter (22); Koss Karel (36, Konjice), Imelda roj. Verderber (29); Krauland Alojzij (40, Koblarji), Marija roj. Tschinkel (37), Ingrid (11), Gerlinda (8); Fritz por. Dürfeld Marija (77); Rembis Jožef (18, Sarajevo); Dürfeld Silvij (10); Logar Ignecij (29, Hinje), Jožefa roj. Jonke (30, Klinja vas), Horst (4); Novak Jožef (46), Marija roj. Wolf (35), Doroteja (18), Edit (10); Rade Jožef (23, Pregrad); Smergut Franc (44, Šalka vas), Jožefa roj. Nick (46).

Občina Dolenja vas: Dolenja vas: Schager Viktor (30, Babno polje).

Občina Kočevje - okolica: Mlaka: Zekoll Janez (33, Travnik).

Upniki v tem seznamu navedenih oseb morajo do 7. januarja prijaviti svoje terjatve Pobotnemu uradu za dolgove in terjatve, Ljubljana, Rimski trg.

R. Sabatini: 32

DOTA IN SRCE

Roman

Nekaj trenutkov je molčala.

»Verjamem vam, gospod,« je preprosto dejala. »Bilii ste se torej, da bi obvarovali drugega ... a zakaj ste to storili?«

»Imel sem tri razloge, gospodična. Prvič so tisti mogočniki blagovolili zvaliti krivdo za prepir name in so rozili, da me obesijo, ako pride do dvoboja in se zgodi fantu kaj žalega. Drugič mi je bil dečko drag prijatelj. Tretjič pa — mimo vseh grehov, ki so mi jih nebesa naprtila, sem vendarle zmerom gledal na to, da sem se postavljal po robu ljudem, ki se opirajo na svojo moč in zatirajo slabotne, hkratu pa trepečejo od strahu, kadar jim samim kaj grozi.«

»Zakaj mi niste tega že prej povedali?« je zamrmrala po kratkem molku, in zazdelo se mi je, da slišim v njenem glasu rahel drget.

Namesto odgovora sem se zasmejal in deklica je moj smeh pravilno razumela; nadaljevala je, vprašanje se je vrstilo za vprašanjem in tako je nazadnje hotela vedeti še ime mladeniča, ki sem se bil postavil zanj. Toda odgovoril sem ji izbegljivo, češ da ne potrebuje drugih podrobnosti, ako mi hoče verjeti.

»Ne gre za to, gospod. Verjamem vam, odkritosrčno vam verjamem, toda ...«

»Slišite, gospodična?« sem zdajci vzkliknil, kajti v bližini kočije sem začul konjski peket.

»Kaj pa je?«

Tisti mah je počil strel.

»Stojte, v imenu kralja!«

Kočija se je ustavila in skozi okence sem zagledal več postav v vojaških uniformah, ki jih je bledo obsevala svetilka.

»Kdo je v kočiji, malopridnež?« je vprašal isti glas kakor prej.

»Gospodična de Canaples,« je odgovoril Michelot; nato si v svoji neumnosti ni mogel kaj, da ne bi dodal: »Sami ste malopridnež; varujte se mojega gospodarja, če vam je do tega, da v miru božjem učakate starosti.«

»Oho!« Da vidimo to gospodično de Canaples, ki ima takšnega strašnega vojščaka za kočijaža.«

Vratca kočije so se mahoma na stežaj odprla in mož, ki je držal svetilko, častnik v uniformi kardinalove telesne straže, naju je premeril od glave do nog.

S hripavim smehom mi je posvetil v obraz in se še tisti hip zresnil.

»Vraga! Prav vi ste, gospod de Luynes!« je vzkliknil, nato pa s hladno vljudnostjo dodal: »Zelo mi je žal, da vas motim, a zoper vas imam zaporni nalog.«

Tako govoreč je segel v nedrije, in ko sem ga pri tem pazljiveje pogledal, sem v svoje začudenje spoznal mladega poročnika telesne straže, ki sva nedavno še skupaj služila in ki sem bil z njim tako rekoč v prijateljskih odnosih. Njegove besede: »Zoper vas imam zaporni nalog« so udarile vame kakor strela iz jasnega. Spomnile so me tega, kar mi je bil dopoldne rekel St. Auban in kar sem bil ob nadaljnih zapletljajih docela pozabil.

Ko je Ivona začula njegove besede, je pobledela in njene oči so se zavzeto in sočutno uprle vame.

»Zaradi kakšne obdolžitve me hočete prijeti?« sem vprašal s posiljeno mirnim glasom.

»V nalogu ni o tem nič rečenega, gospod de Luynes. Sami poglejte.« Pomolil mi je pisanje, ki bi bil že po obliki in pečatih lahko uganil njegovo vsebino. Besede so mi zaplesale pred očmi:

»S tem dajem svojemu poročniku Žanu de Montrésorju naročilo in oblast, da prime gospoda Gastona de Luynesa, kjer koli ga najde, ter ga privede v Pariz ...«

In tako dalje, do kardinalovega podpisa, s katerim se je uradna kolobocija končavala.

»V imenu kralja, gospod de Luynes,« je s trdnim, a spoštljivim glasom rekel Montrésor: »vaš meč.«

Upirati se njegovemu pozivu bi bilo blazno, zato sem mu izročil meč, ki ga je predal enemu svojih ljudi. Nato sem stopil iz kočije in se obrnil, da se poslovim od gospodične; Montrésor, ki ga je slučajno obšla misel, da utegne biti med nama kaj nežnejšega, je kot tenkočuten človek mignil svojim ljudem, naj se umaknejo, in storil tudi sam korak nazaj.

»Z Bogom, gospodična,« sem preprosto dejal. »Kot tolažbo si ohranim v duši spomin, da sem vam mogel koristiti, in vse to malce časa, kolikor mi je še živeti, bom hvaležen nebesom, ki so mi dala priložnost, da sem vas — čeprav morda ne po zaslugi — pripravil do boljšega mnenja o meni. Z Bogom, gospodična. Bog vas čuvaj in ohrani!«

Noč je bila pretemna, da bi ji bil videl v obraz, toda srce mi je od radosti poskočilo, ko sem ujel v njenem glasu drget, kakor da ji je hudo zaradi mene.

»Kaj pomeni to, gospod de Luynes? Zakaj vas hočejo odvesti?«

»Ker sem se zameril gospodu kardinalu, gospodična, čeprav vam lahko prisežem, da se nimam za kaj sramovati tega, kar mi šteje v greh.«

»Moj oče je prijatelj njegove prevzvišenosti,« je vzkliknila, »in hkratu vaš prijatelj. Ves svoj vpliv bo porabil, da se zavzame za vas.«

»In vse bo zaman, gospodična. Sicer pa, kaj dé? Še enkrat z Bogom.«

Namesto odgovora mi je molče podala roko. Tiho sem jo vzel v svojo desnico in za trenutek poparjen obstal, prevzet od misli, kdo je ona in kdo sem jaz. Pod vplivom nečesa, kar je bila močnejše od moje volje, sem nazadnje ponesel njene krasne, drobne prste k ustnicam in jih poljubil. Nato sem se hitro odmaknil in zaprl vratca kočije, s srcem težkim in tesnim, kakor bi bil storil nekaj prepovedanega.

»Ali mi dovolite, gospod poročnik, da rečem še svojemu slugi besedico ali dve?« sem vprašal.

Naše gledališče

DRAMA

Sobota, 3. jan., ob 17.30: »O, ta mladina.« Izven. Znižane cene.
Nedelja, 4. jan., ob 14.: »Sneguljčica.« Izven. Mladinska predstava. Zelo znižane cene. — Ob 17.30: »Boter Andraž.« Izven. Znižane cene.
Ponedeljek, 5. jan.: Zaprto.
Torek, 6. jan., ob 14.: »Peterčkove poslednje sanje.« Mladinska predstava. Zelo znižane cene. — Ob 17.30: »Rokovnjači.« Izven.

Komedija tehtne vrednosti z resnim jedrom je Gherardijeva igra »O, ta mladina.« Delo ima tri dejanja. Prevedel ga je S. Samec. V delu je obravnaval pisatelj problem idealistične vzgoje in pokazal njene posledice na liku tete Lucije (Nablocka) ter na mladem paru Giovanni (Severjeva) in Vincencu (Kralju). V igri nastopajo še prijatelj Giangiacomo (Nakrst), hišni zdravnik (Lipan) in služkinja Ninetta (Gabrijelčičeva). Režiser prof. Šest. Predstava bo danes izven po znižanih cenah.

Nedelja v Drami. Ob 14. uri bodo ponovili mladinsko igro »Sneguljčica«. Očarljivi bajni svet, ki ga otroci tako ljubijo, je prikazan v tej ljubki igri v stihih Pavla Golie. Poleg nesrečne preganjane Sneguljčice in sedmih škratov prav posebno ugajata mladini zabavna razbojnika Frice in Frace. Lepi kraljevič, hudobna kraljica in lovec, dvorni maršal in dvorjani nastopajo v dejanju, v katerem ima mladinska domišljija priložnost, da se razživi. Igrali bodo: naslovno vlogo Levarjeva, Mira Danilova, Tiran, Lipah, Košič, Raztresen, Presetnik. — Ob 17.30: Držičeva komedija »Boter Andraž«. Poleg B. Stupice, ki igra glavno vlogo pretkanega sluge Medeža, sta postavila Cesar in Rakarjeva dve originalni figuri, ki osvajata gledalce s svojo neodoljivo komiko. Jan in Vida Juvanova doprinašata s svojima likoma prav tako velik delež k uspelemu večeru kakor nositelj naslovne vloge Vl. Skrbinšek. Sodelujejo še: Peček, Starčeva, Remčeva, Bratina, Raztresen, Tiran, Gale in Brezigar. Režiser in scenograf inž. arh. B. Stupica.

OPERA

Sobota, 3. jan., ob 17.: »Rigoletto.« Izven. Zelo znižane cene.
Nedelja, 4. jan., ob 15.: »Netopir.« Izven. Zelo znižane cene.
Ponedeljek, 5. jan.: Zaprto.
Torek, 6. jan., ob 17.: »Prodana nevesta.« Izven.

Robert Primožič bo pel danes ob 17. uri naslovno partijo v Verdijevi operi »Rigoletto«. S to partijo je nastopal naš baritonist že v Pragi, Bukimpešti, Zagrebu, Splitu in drugod ter je žel povsod velike uspehe ter splošno priznanje kritike, ki je ugotovila, da je to njegova nesporno najboljša partija. Partijo Gilde bo pela Ribičeva, ki se je v letošnjem repertoarju posebno v zadnjem času močno in nadvse ugodno uveljavila. Vojvodo bo pel Manoševski, Sparafucila Lupša, Maddaleno Golobova, Giovanno Stritarjeva, grofico Ceprano Poličeva, Monterona Pugelj, dvorjane Sladoljev, Dolničar in Kos. Dirigent Žebre, režiser Primožič.

V nedeljo ob 15. uri bodo ponovili melodiozno in zabavno Straussovo opereto »Netopir«, ki prelstavlja s svojo razgibanostjo, razigranostjo in humornim libretom eno izmed najbolj priljubljenih operetnih del. Kdor želi razvedrila, bo našel pri tej predstavi obilo užitka. V glavnih partijah: Ivančičeva, Ribičeva, M. in B. Sancin, Manoševski, Anžlovar, Sladoljev, Zupan, Frelih, Japljeva in Koširjeva. Dirigent Žebre, režiser Frelih.

Na Svete tri kralje bodo dali Smetanovo komično opero »Prodana nevesta« z Vidalijevo v naslovni partiji. Sočni folklorni motivi in živahni prekipevajoči ritmi, vedrost in sočnost glasbe so značilnosti te opere. Po zaslugi nosilcev glavnih partij ter celokupnega opernega in baletnega zbora in orkestra ima predstava vselej do kraja napolnjeno gledališče polno navdušenih poslušalcev. Dirigent Žebre, režiser Debevec, zborovodja Simoniti, koreograf inž. Golovin, inscenator Skrušny.

JABLANA

Jablana, ki ni nič rodila, je zaklicala tovarišici, ki se je šibila pod težo sadežev:

— Nekaj dobrega imam pa le: kamenja ne meče nihče vame!

MAŠČEVANJE

V oddelku brzega vlaka sta sedela po naključju skupaj župnik in židovski rabin. Seveda sta bila kmalu v besedni borbi in župnik je rekel rabinu:

— Zadnjič sem slišal zanimivo zgodbo. Nekoč je umrl rabin in je prišel pred nebeška vrata, da bi se vtihotapil v raj. Toda sveti Peter ga je kmalu zagledal v kotu in ga je dal vreči ven. Seveda je moral rabin potem odriniti v pekel, — je končal župnik in se zasmejal.

— Jaz sem pa slišal zgodbo malce drugače, — je mirno odvrnil rabin. — Takole je bilo: rabin je potem vprašal sv. Petra, ali lahko pride v nebesa, če se da krstiti. Sv. Peter se je dal preprositi in je ukazal, naj brž pokličejo kakšnega župnika iz nebes. In tedaj je nastala v nebesih velika zmešnjava. V vseh nebesih namreč ni bilo nobenega župnika . . .

Mali oglasi

Službo dobi

Beseda 1 —.60, taksa —.60, za dajanje naslova ali za šifro 1 3.—.

Frizerko

samostojno delavko, sprejmem takoj ali po dogovoru. Rep Viktor, frizer, Ljubljana, Gledališka 8. 98-1

Postrežnico

pošteno, za gostilniško kuhinjo, sprejmem. Zaloška 3. 94-1

Službe išče

Beseda 1 —.60, taksa —.60, za dajanje naslova ali za šifro 1 3.—.

Mizarski pomočnik

išče službe. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zmožen«. 88-2

Prodam

Beseda 1 —.60, taksa —.60, za dajanje naslova ali za šifro 1 3.—.

Perzijske preproge

ugodno naprodaj. Ogled vsako popoldne med 15. in 17. uro v skladišču: Sv. Petra nasip 29. 113-6

Kupim

Beseda 1 —.60, taksa —.60, za dajanje naslova ali za šifro 1 3.—.

Kupuje

vsako množino krojaških in šiviljskih volnenih ter mešanih odrezkov in izrabljene volnene lopice ter čiste krpe za čiščenje strojev, pletiljske odpadke kakor tudi vse spadajoče tekstilne surovine. Pripeljite in prepričali se boste, da boste prodali najbolše samo pri Jugovolna, Ljubljana, Tyrševa c. 41, dvorišče, levo, nasproti Sv. Krištofa. 20911-7

Pohištvo

Beseda 1 —.60, taksa —.60, za dajanje naslova ali za šifro 1 3.—.

Novo spalnico

šperano, prodam po ugodni ceni. Kolezijska ul. 4, dvorišče. 105-12

Prodam

dobro ohranjene 3 omare, mizo, stole. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Kapital

Beseda 1 —.60, taksa —.60, za dajanje naslova ali za šifro 1 3.—.

Prodam

večji paket delnic hotela Uniona. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »1234«. 112-16

Stanovanje odda

Beseda 1 —.60, taksa —.60, za dajanje naslova ali za šifro 1 3.—.

Trisobno stanovanje

v bližini vladne palače, oddam s 1. februarjem. — Ogleda se med 12. in 13. uro. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 106-21

Stanovanja išče

Beseda 1 —.60, taksa —.60, za dajanje naslova ali za šifro 1 3.—.

Trisobno stanovanje

iščem ali zamenjam dvosobno s kabinetom. Pismene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Snažna hiša«. 109-21a

Boljša tričlanska

družina išče dvosobno stanovanje v centru ali blizu centra. Plača tudi za več mesecev naprej. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Trije odrasli«. 96-21a

Nagrado dobi

kdor mi preskrbi dvo- ali trisobno stanovanje. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 103-21a

Sobo odda

Beseda 1 —.60, taksa —.60, za dajanje naslova ali za šifro 1 3.—.

Dvema ali trem

boljšim osebam oddam dve opremljeni sobi s posebnim vhodom iz stopnišča. Židovska ul. 3-II. 110-23

Opremljeno sobo

s posebnim vhodom, s souporabo kopalnice, oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 103-23

Prazno sobo

takoj oddam. Zvezna ulica št. 23. 95-23

Opremljeno sobo

lepo, s souporabo kuhinje, oddam 1. februarja dvema zakoncema. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 115-23

INSERIRAJ V „JUTRU"!

Sobe išče

Beseda 1 —.60, taksa —.60, za dajanje naslova ali za šifro 1 3.—.

Prazno sobo

s štedilnikom iščem kjerkoli. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zakonca«. 91-23a

Sadje

Beseda 1 —.60, taksa —.60, za dajanje naslova ali za šifro 1 3.—.

Jabolka (zimska)

lepa, izbrana, po 4.20 lire za kg naprodaj. Od 50 kg naprej. Generator delavnica, Tyrševa 13 (Figovec levo dvorišče). 114-34

Dopisi

Beseda 1 1.—, taksa —.60, za dajanje naslova ali za šifro 1 3.—.

Dvignite dospele ponudbe v oglasnem oddelku

Agilna, Boliši, Brzoparilnik, Dobro plačana, Diplomirana in praksa, Dobro srce, Gostilna 28, Hitra metoda, Hiša 16, Heureka, Januar 1942, Lahko delo, Leta 1942, 20.000 lir, Perfektna, Pridna in poštena, Poštena in varčna, Promet, Pridna, Radio 666, Radio takoj, Samo direktno, Sigurno naložen denar, Sončno, Samo za hrano, Stedilnik, 100% sigurno, Seno, Stavbišče 300, Trgovec 666, Težko življenje, Takoj kupim, Trinadstropna, Uslužbenec, Ugodna cena, Urna, Uboglivo 7, Večletni lokal, Verziran, Vilo kupim, Zmožen, Zanesljiva poštena, Zagreb, Zaupanje, 50, 266, 1942, 30.000.

†

Umrla nama je draga mamica in tetka, gospa

Smole Julijana

zasebnica

Pogreb bo v soboto, dne 3. januarja 1942., ob 4. uri popoldne iz kapelice sv. Jakoba na Žalah k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 2. januarja 1942.

Žalujoči:
ZDENKA SMOLE — BOGO PREMELČ

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo tužno vest, da je danes 1. I. 1942. ob pol šestih zjutraj naš nepozabni soprog, oče, stari oče, brat, stric in tast, gospod

Miroslav Medved

posestnik in gostilničar v Dolskem pri Ljubljani

v 63. letu starosti, previden s tolažili sv. vere, po dolgi mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb pokojnika bo v soboto, dne 3. januarja 1942., ob 15. uri (ob 3. popoldne) iz Tomačevega v začasni grob k Sv. Križu.

Ljubljana, Tomačevo, Dolsko, Dev. Mar. v Polju, dne 1. januarja 1942.

Žalujoče rodbine:
MEDVEDOVA, SEMRAJČEVA, ING. TUMOVA, BABNIKOVA.

Dotrpela je naša ljubljena mama, stara mama, teta in tašča, gospa

Lucija Krže
roj. Leskovec

Pogreb nepozabne pokojnice bo v soboto, dne 3. t. m., ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Kolezijska ul. 13, na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 2. januarja 1942.

Globoko žalujoči:
MICA KRŽETOVA, ŠTEFANIJA por. SIARD, hčerki in ostalo sorodstvo.

Soustanovitelj in dolgoletni predsednik prve slovenske zavarovalnice

mil. gospod Ivan Sušnik

apostolski protonotar, kanonik ljubljanskega stolnega kapitlja itd.

je sredi dela za dobrobit našega naroda umrl.

Njegove zasluge je ponovno priznala država z visokimi odlikovanji, naš narod pa bo pokojnika ohranil v hvaležnem spominu med svojimi najnesebičnejšimi gospodarskimi in socialnimi tvorci.

Klanjamo se spominu prezaslužnega moža in prosimo Vsemogočnega, naj mu bo dobroten plačnik.

V LJUBLJANI, 2. januarja 1942-XX.

Ravnateljstvo in nadzorništvo
VZAJEMNE ZAVAROVALNICE V LJUBLJANI

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja: Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.